

Predlog

ZAKON O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Građani i organi lokalne samouprave uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, u skladu sa ovim zakonom.

Član 2

Lokalna samouprava ostvaruje se u opštini, opštini u okviru Glavnog grada, Glavnom gradu i Prijestonici (u daljem tekstu: opština), kao jedinicama lokalne samouprave.

Radi stvaranja uslova za što neposrednije i efikasnije vršenje poslova i zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva lokalna samouprava ostvaruje se i u mjesnoj samoupravi.

Član 3

Lokalna samouprava ostvaruje se na načelima demokratije, jednakosti, decentralizacije, depolitizacije, autonomnosti, zakonitosti, profesionalnosti, efikasnosti rada organa lokalne samouprave i međusobne saradnje države i opštine.

Član 4

U opštini se vrše poslovi od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo. Opština vrši i poslove koji su joj prenijeti zakonom ili povjereni propisom Vlade.

Član 5

Poslove iz svoje nadležnosti opština vrši preko svojih organa, organa mjesne samouprave i javnih službi, u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima.

Član 6

Građani učestvuju u odlučivanju o svojim potrebama i interesima neposredno i preko slobodno izabраниh predstavnika u organima lokalne samouprave.

Stranac može ostvarivati pojedina prava u lokalnoj samoupravi pod uslovima i na način propisan zakonom.

Član 7

U vršenju svojih poslova opština obezbjeđuje jednaku zaštitu prava i na zakonu zasnovanih pravnih interesa lokalnog stanovništva, pravnih lica i drugih subjekata, u skladu sa zakonom.

Član 8

Zabranjeno je političko organizovanje u organima lokalne uprave.

Lokalni službenik, odnosno namještenik vrši poslove politički neutralno i nepristrasno, u skladu sa javnim interesom i dužan je da se uzdržava od javnog ispoljavanja svojih političkih uvjerenja.

Član 9

U vršenju poslova lokalne samouprave opština je samostalna i njena prava ne mogu biti uskraćena ili ograničena aktima državnih organa, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom, u skladu sa Ustavom.

Član 10

Opština ima imovinu i prihode.

Imovinom i prihodima opština samostalno raspolaže, u skladu sa zakonom.

Član 11

Opština obezbjeđuje uslove za zaštitu i unapređenje manjinskih prava i rodne ravnopravnosti, u skladu sa Ustavom, zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Član 12

Rad organa opštine, organa lokalne uprave, stručnih službi, posebnih službi, glavnog administratora i javnih službi je javan.

Član 13

U pripremi zakona i drugih akata kojima se utvrđuju položaj, prava i obaveze lokalne samouprave, naročito u oblastima utvrđenim ovim zakonom, obezbjeđuje se izjašnjavanje opština.

Opština može državnom organu, odnosno organu državne uprave davati mišljenja, inicijative i predloge u vezi pitanja koja su iz okvira njene nadležnosti ili su od interesa za lokalnu samoupravu.

Član 14

Odnosi između organa opštine, državnih organa i organa državne uprave zasnivaju se na načelima međusobne saradnje, u skladu sa zakonom.

Član 15

Opštine međusobno saraduju i mogu se udruživati, u skladu sa ovim zakonom.

Član 16

Opština uživa pravnu zaštitu, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Član 17

Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na opštinu u okviru Glavnog grada, Glavni grad i Prijestonicu ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Član 18

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Načelo iz stava 1 ovoga člana podrazumijeva da se u aktu o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i pojedinačnim aktima o izboru i imenovanju lokalnih funkcionera, zasnivanju radnog odnosa, postavljenju, imenovanju i raspoređivanju lokalnih službenika i namještenika, kao i u drugim aktima kojima se odlučuje o njihovim pravima i obavezama, zvanja izražavaju u rodu kojem pripada lice na koje se ti akti odnose.

II. PRAVNI STATUS OPŠTINE

Član 19

Opština ima svojstvo pravnog lica.

Član 20

Opština ima naziv i teritoriju utvrđenu zakonom.

Član 21

Opština ima statut i druge opšte akte.

Statutom opštine uređuju se, naročito: prava i dužnosti opštine i način njihovog ostvarivanja, poslovi i način odlučivanja lokalnog stanovništva, način i uslovi vršenja sopstvenih poslova, organizacija i način rada lokalne uprave, način donošenja propisa, način vršenja nadzora nad radom organa i službi iz člana 69 ovog zakona i javnih službi, način obezbjeđenja javnosti rada i učešća građana u poslovima iz nadležnosti opština, finansiranje, oblik i sadržina simbola, praznik opštine i način njegovog obilježavanja, osnivanje i rad mjesne zajednice i drugih oblika mjesne samouprave, uslovi za pokretanje građanske inicijative i druga pitanja od značaja za funkcionisanje lokalne samouprave.

Član 22

Opština može imati grb i zastavu (u daljem tekstu: simboli).

Opština može imati i praznik.

Oblik i sadržina simbola i praznik opštine utvrđuju se statutom opštine.

Simboli imaju sadržaje koji odgovaraju istorijskim, kulturnim, prirodnim i drugim obilježjima opštine i ne mogu biti u istovjetnom ili modifikovanom obliku sa državnim simbolima, simbolima pripadnika

manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, niti sa državnim simbolima drugih država ili sa znakom političke partije, privrednog društva, ustanove, drugog pravnog lica ili organizacije.

Na odredbe statuta kojima se utvrđuju oblik i sadržina simbola i praznik opštine, saglasnost daje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Upotreba simbola opštine uređuje se odlukom skupštine opštine.

Član 23

Opština i njeni organi imaju pečat.

Pečat opštine sadrži: naziv "Crna Gora", naziv i sjedište opštine.

Pečat organa opštine, pored elemenata iz stava 1 ovog člana, sadrži i naziv organa.

U sredini pečata je grb opštine, ukoliko je utvrđen.

Tekst pečata ispisuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje pečat državnih organa.

Izrada, upotreba, čuvanje i uništavanje pečata i druga pitanja koja se odnose na upotrebu pečata, uređuju se posebnom odlukom skupštine opštine.

III. POSLOVI LOKALNE SAMOUPRAVE

1. Sopstveni poslovi

Član 24

Sopstveni poslovi opštine utvrđuju se zakonom i statutom opštine.

Vršenje sopstvenih poslova opština obezbjeđuje u skladu sa svojim mogućnostima, interesima i potrebama lokalnog stanovništva.

Način i uslovi vršenja sopstvenih poslova bliže uređuje opština, u skladu sa zakonom.

Član 25

Opština može vršiti i druge poslove koji su od interesa za lokalno stanovništvo, koji nijesu u nadležnosti državnih organa ili drugih organa i organizacija.

Član 26

Opština, u skladu sa zakonom donosi:

- 1) strateški plan razvoja opštine;
- 2) budžet i završni račun budžeta;
- 3) planove i programe za pojedine oblasti;
- 4) urbanističke projekte;
- 5) i druge akte, u skladu sa svojim nadležnostima.

Član 27

Opština, u skladu sa zakonom i drugim propisima:

- 1) uređuje i obezbjeđuje obavljanje i razvoj komunalnih djelatnosti, održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda;
- 2) uređuje i obezbjeđuje obavljanje poslova izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite opštinskih puteva;
- 3) uređuje i obezbjeđuje prevoz putnika u gradskom i prigradskom linijskom saobraćaju i autotaksi prevoz;
- 4) reguliše saobraćaj na svom području, u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost saobraćaja na putevima;
- 5) uređuje građevinsko zemljište;
- 6) uređuje i obezbjeđuje uslove za razvoj preduzetništva;
- 7) stara se o lokalnim dobrima od opšteg interesa;
- 8) obezbjeđuje uslove i stara se o zaštiti životne sredine i pojedinih njenih djelova (kvalitet vazduha, zaštita od buke, upravljanje otpadom i dr.);
- 9) uređuje i obezbjeđuje uslove za upravljanje vodama, vodnim zemljištem i vodnim objektima od lokalnog značaja, stara se o njihovoj zaštiti i korišćenju, izdaje vodna akta i vodi propisane evidencije; utvrđuje erozivna područja, protiverozivne mjere i sprovodi zaštitu od erozija i bujica; organizuje i obezbjeđuje obavljanje drugih poslova iz oblasti upravljanja, korišćenja i zaštite voda i vodosnabdijevanja;
- 10) uređuje odnose u oblasti stanovanja i stara se o obezbjeđenju uslova za održavanje stambenih zgrada;
- 11) uređuje, obezbjeđuje i stvara uslove za razvoj kulture i zaštitu kulturnih dobara;
- 12) uređuje, organizuje i stvara uslove i stara se o razvoju turizma, kao i razvoju djelatnosti kojima se unaprjeđuje razvoj turizma;
- 13) stvara uslove za razvoj i unapređenje sporta djece, omladine i građana, kao i razvijanje međuopštinske sportske saradnje;
- 14) stvara uslove za korišćenje poljoprivrednog zemljišta i stara se o njegovoj zaštiti;
- 15) u skladu sa mogućnostima, učestvuje u obezbjeđivanju uslova i unapređenju djelatnosti: zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne i dječije zaštite, zapošljavanja i drugih oblasti od interesa za lokalno stanovništvo i vrši prava i dužnosti osnivača ustanova koje osniva u ovim djelatnostima, u skladu sa zakonom;
- 16) u skladu sa mogućnostima, uređuje i obezbjeđuje rješavanje stambenih potreba lica u stanju socijalne potrebe i lica sa invaliditetom i pomaže rad humanitarnih i nevladinih organizacija iz ovih oblasti;
- 17) uređuje i obezbjeđuje uslove za informisanje lokalnog stanovništva;
- 18) uređuje i obezbjeđuje uslove za razvoj bibliotečke i drugih djelatnosti od interesa za lokalno stanovništvo;
- 19) rješava o pravima iz oblasti boračko-invalidske zaštite i vodi evidenciju o korisnicima prava;
- 20) uređuje i obezbjeđuje uslove za zaštitu i spašavanje stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine na području opštine od elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoških nesreća i drugih nesreća;
- 21) organizuje i sprovodi mjere zaštite stanovništva od zaraznih bolesti;
- 22) stvara uslove za razvoj poljoprivredne proizvodnje (voćarstvo, povrtlarstvo, maslinarstvo i dr.) i obavlja druge poslove iz ove oblasti;
- 23) obezbjeđuje uslove za zaštitu potrošača;

24) uređuje način i uslove držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama, obezbjeđuje uslove za njihovo zbrinjavanje i sprovodi mjere kontrole njihovog razmnožavanja;

25) utvrđuje radno vrijeme u određenim djelatnostima i određuje područja u kojima se može obavljati određena djelatnost;

26) uređuje i obezbjeđuje uslove za održavanje javnih sajмова lokalnog značaja;

27) uređuje način organizovanja javnih radova od lokalnog značaja;

28) propisuje prekršaje za povrede opštinskih propisa.

Član 28

U okviru sopstvenih nadležnosti, opština:

1) raspolaže, upravlja i štiti svoju imovinu i vrši pojedina svojinska ovlašćenja na državnoj imovini, u skladu sa zakonom;

2) uređuje, uvodi i utvrđuje sopstvene prihode u skladu sa zakonom;

3) vrši poslove naplate i kontrole sopstvenih prihoda;

4) rješava o pravima, obavezama i pravnim interesima fizičkih lica, pravnih lica i drugih stranaka u upravnim i drugim stvarima;

5) utvrđuje javni interes za eksproprijaciju nepokretnosti za realizaciju projekata od lokalnog značaja, u skladu sa zakonom;

6) obezbjeđuje sprovođenje aktivnosti koje imaju za cilj poboljšanje energetske efikasnosti u objektima i sistemima koji koriste energiju (zgrade, sistemi javnog saobraćaja, javne rasvjete, vodosnabdijevanja, upravljanja otpadom i dr.), a koje za obavljanje djelatnosti koriste organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave i javne službe;

7) vodi evidencije, u skladu sa zakonom;

8) vrši poslove inspekcijskog nadzora i poslove obezbjeđenja komunalnog reda, u skladu sa zakonom;

9) organizuje i obavlja poslove pružanja pravne pomoći građanima u skladu sa zakonom;

10) ustanovljava javna priznanja i nagrade;

11) vrši i druge poslove u skladu sa potrebama i interesima lokalnog stanovništva.

Član 29

Radi obezbjeđivanja vršenja poslova iz svoje nadležnosti opština osniva:

1) organe lokalne uprave;

2) ustanove, privredna društva i druge oblike organizovanja radi pružanja javnih usluga (u daljem tekstu: javne službe).

Javne službe mogu se osnivati ako je obavljanje djelatnosti nezamjenljiv uslov života i rada lokalnog stanovništva, a zadovoljenje potreba građana u tim djelatnostima se ne može kvalitetno i ekonomično obezbijediti privatnom inicijativom ili na drugi način.

Član 30

Kad ocijeni da je vršenje sopstvenih poslova od zajedničkog interesa za dvije ili više opština, Vlada može da zahtijeva od opština da zajednički obezbijede vršenje tih poslova ili utvrdi javni interes i obezbijedi njihovo vršenje.

2. Preneseni i povjereni poslovi

Član 31

Vršenje pojedinih poslova iz nadležnosti organa državne uprave zakonom se može prenijeti opštini kad se na taj način obezbjeđuje njihovo efikasnije i ekonomičnije vršenje.

Vršenje pojedinih poslova iz nadležnosti organa državne uprave može se propisom Vlade povjeriti opštini.

Uslovi pod kojima se prenose ili povjeravaju poslovi opštini uređuju se zakonom, odnosno propisom Vlade.

Član 32

Prenesene poslove u oblastima obrazovanja, primarne zdravstvene zaštite, socijalne i dječje zaštite, zapošljavanja i drugim oblastima od interesa za lokalno stanovništvo opština vrši u skladu sa posebnim zakonom.

IV. IMOVINA OPŠTINE

Član 33

Opština ima imovinu.

Imovinu opštine čine nepokretne i pokretne stvari, novčana sredstva, hartije od vrijednosti i druga imovinska prava, u skladu sa zakonom.

Član 34

Opština raspolaže, štiti i upravlja svojom imovinom shodno njenoj namjeni, sa pažnjom dobrog privrednika, u skladu sa posebnim zakonom.

Opština i javne službe čiji je osnivač opština dužne su da vode evidenciju o svojoj imovini.

Imovina opštine iskazuje se u skladu sa zakonom.

V. ORGANI OPŠTINE

1. Skupština

Član 35

Skupština opštine (u daljem tekstu: skupština) je predstavnički organ građana opštine.

Skupštinu čine odbornici koje biraju građani na osnovu slobodnog, opšteg, jednakog i neposrednog biračkog prava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor odbornika i poslanika.

Član 36

Izbore za skupštinu raspisuje Predsjednik Crne Gore.

Izbori za skupštinu održavaju se, najkasnije 15 dana prije isteka mandata skupštine.
U slučaju da se izbori ne raspišu u skladu sa zakonom, izbore raspisuje Vlada.

Član 37

Mandat skupštine traje četiri godine.

Skupštini može prestati mandat prije isteka vremena na koje je izabrana, raspuštanjem ili skraćanjem mandata skupštine.

Ako mandat skupštine ističe za vrijeme vanrednog stanja, mandat joj se produžava, najduže 90 dana po prestanku okolnosti koje su izazvale to stanje.

U slučaju prestanka mandata skupštine prije isteka vremena na koje je izabrana, Predsjednik Crne Gore raspisuje izbore narednog dana od dana stupanja na snagu odluke o raspuštanju, odnosno od dana stupanja na snagu odluke o skraćanju mandata skupštine.

Član 38

Skupština:

- 1) donosi statut opštine;
- 2) donosi propise i druge opšte akte;
- 3) donosi strateški plan razvoja opštine;
- 4) donosi planove i programe razvoja za pojedine oblasti;
- 5) donosi urbanističke projekte;
- 6) donosi program uređenja prostora, odnosno plan komunalnog opremanja;
- 7) donosi budžet i završni račun budžeta;
- 8) uvodi i utvrđuje opštinske poreze, takse, naknade i druge sopstvene prihode;
- 9) raspolaze nepokretnom imovinom, osim u slučajevima otuđenja imovinskih prava na nepokretnostima neposrednom pogodbom, utvrđenim zakonom kojim se uređuje državna imovina;
- 10) utvrđuje uslove za osnivanje mjesnih zajednica i daje saglasnost na odluke o osnivanju;
- 11) raspisuje referendum za teritoriju opštine ili za dio teritorije;
- 12) odlučuje o građanskoj inicijativi;
- 13) odlučuje o raspisivanju samodoprinosu za teritoriju opštine;
- 14) osniva javne službe;
- 15) odlučuje o zaduživanju i davanju garancija, u skladu sa zakonom;
- 16) vrši potvrđivanje mandata i odlučuje o pravima odbornika;
- 17) donosi odluku o skraćanju mandata skupštine;
- 18) bira i razrješava predsjednika skupštine, predsjednika opštine i potpredsjednika skupštine;
- 19) daje saglasnost na odluku o imenovanju i razrješavanju potpredsjednika opštine;
- 20) imenuje sekretara skupštine, na predlog predsjednika skupštine;
- 21) imenuje članove radnih tijela skupštine;
- 22) imenuje i razrješava članove organa upravljanja javnih službi;
- 23) razmatra i usvaja izvještaj o radu predsjednika opštine i radu organa i službi iz člana 69 ovog zakona;
- 24) razmatra izvještaj o radu javnih službi čiji je osnivač opština;
- 25) razmatra izvještaj o realizaciji preporuka Državne revizorske institucije;
- 26) donosi poslovnik o svom radu;
- 27) donosi etički kodeks;

28) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.
Skupština može imati stručnu službu.

Član 39

Prvu sjednicu novoizabrane skupštine saziva predsjednik skupštine prethodnog saziva, najkasnije u roku od 15 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora.

Sjednica skupštine održava se, najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Prvom sjednicom novoizabrane skupštine, do izbora predsjednika skupštine, predsjedava najstariji odbornik.

Ako se sjednica ne sazove u roku iz stava 1 ovog člana, odnosno ne održi u roku iz stava 2 ovog člana, sjednicu saziva Vlada, najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka propisanog roka za sazivanje, odnosno, održavanje sjednice.

U slučaju iz stava 4 ovog člana sjednica se održava, najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Skupština se smatra konstituisanom izborom predsjednika skupštine.

Ako se skupština ne konstituiše u roku od 60 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora, Predsjednik Crne Gore raspisuje nove izbore za skupštinu.

Član 40

Skupštinu saziva predsjednik skupštine po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Predsjednik skupštine saziva skupštinu, po sopstvenoj inicijativi, na zahtjev predsjednika opštine, jedne trećine odbornika i na inicijativu građana, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno inicijative.

Potreban broj građana za podnošenje inicijative, u smislu stava 2 ovog člana, utvrđuje se statutom opštine.

Ako predsjednik skupštine ne sazove sjednicu u roku iz stava 2 ovog člana, sjednicu saziva podnosilac zahtjeva, odnosno inicijative.

Sjednicom skupštine u slučaju iz stava 4 ovog člana, predsjedava odbornik koga odredi podnosilac zahtjeva, odnosno inicijative.

Sjednica skupštine održava se, najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Član 41

Pravo predlaganja odluka, drugih propisa i opštih akata ima predsjednik opštine, odbornik i građani čiji broj se utvrđuje statutom opštine.

Skupština može da odlučuje ako sjednici prisustvuje većina od ukupnog broja odbornika, a odluke donosi većinom glasova prisutnih odbornika, ako zakonom ili statutom opštine za pojedina pitanja nije predviđena druga većina.

Statut opštine, odluku o izboru i razrješenju predsjednika opštine, odluku o izboru i razrješenju predsjednika skupštine, odluku o skraćanju mandata skupštine, odluku o zaduživanju opštine i odluku o raspisivanju opštinskog referenduma, skupština donosi većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Način rada i druga pitanja u vezi sa odlučivanjem skupštine koja nijesu uređena ovim zakonom, uređuju se statutom opštine, odnosno poslovníkom skupštine.

Član 42

Odbornik ne može biti pozvan na krivičnu odgovornost, pritvoren ili kažnjen za iznešeno mišljenje ili glasanje u vršenju odborničke funkcije.

Član 43

Radi efikasnog i racionalnog vršenja poslova iz nadležnosti skupštine, obrazuju se odbori i savjeti, kao stalna radna tijela, a mogu se obrazovati i komisije kao povremena radna tijela.

Za članove odbora skupština imenuje odbornike skupštine.

Za članove savjeta i komisija skupština, pored odbornika, imenuje i druga lica.

Odlukom o obrazovanju radnih tijela iz stava 1 ovog člana uređuje se djelokrug i način rada i odlučivanja radnih tijela i druga pitanja od značaja za njihov rad.

Član 44

U vršenju poslova iz okvira svoje nadležnosti skupština donosi statut opštine, odluke, rješenja, zaključke, povelje, preporuke i druge akte.

Statut opštine je osnovni akt kojim se uređuje organizacija, rad i način ostvarivanja lokalne samouprave.

Odlukom se odlučuje o pravima i obavezama građana, osnivaju javne službe i o drugim pitanjima, u skladu sa zakonom i statutom opštine.

Rješenjem se odlučuje o pojedinačnim pitanjima, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Skupština donosi zaključke o pojedinim pitanjima od značaja za utvrđivanje i vođenje politike.

Poveljom i preporukom skupština izražava svoj stav u odnosu na pojedina sistemska pitanja iz sopstvene nadležnosti, kao i u odnosu na rad organa lokalne uprave i javnih službi.

Član 45

Skupština ima predsjednika.

Predsjednika skupštine iz reda odbornika bira skupština, na predlog jedne trećine odbornika, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Mandat predsjednika skupštine traje koliko i mandat skupštine.

Funkcija predsjednika skupštine je profesionalna.

Način i postupak izbora predsjednika skupštine uređuje se statutom opštine.

Član 46

Predsjednik skupštine predstavlja skupštinu, saziva sjednicu skupštine, predsjedava i rukovodi njenim radom i stara se o realizaciji njenih odluka i drugih akata.

Predsjednik skupštine može biti razriješen prije isteka vremena na koje je izabran, ako ne izvršava poslove iz stava 1 ovog člana i u drugim slučajevima utvrđenim ovim zakonom i statutom opštine.

Način i postupak razrješenja predsjednika skupštine uređuje se statutom opštine.

Član 47

Predsjedniku skupštine prestaje mandat po sili zakona:

- 1) istekom vremena na koje je izabran;
- 2) gubitkom crnogorskog državljanstva;
- 3) kad navrší 67 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja;
- 4) promjenom prebivališta;
- 5) kad je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 6) kad je pravosnažnom presudom osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- 7) kad je pravosnažnom presudom osuđen na безусловnu kaznu zatvora;
- 8) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Član 48

Skupština može imati potpredsjednika.

Potpredsjednika skupštine iz reda odbornika bira i razrješava skupština, na predlog predsjednika skupštine.

Mandat potpredsjednika skupštine traje koliko i mandat predsjednika skupštine.

Potpredsjednik skupštine zamjenjuje predsjednika skupštine u slučaju njegove odsutnosti i spriječenosti da obavlja svoju dužnost.

Potpredsjednik skupštine funkciju vrši volonterski.

Član 49

Kad predsjedniku skupštine u slučajevima propisanim zakonom prestane mandat, funkciju predsjednika skupštine do izbora novog predsjednika skupštine vrši potpredsjednik skupštine.

U slučaju prestanka mandata predsjedniku skupštine, skupština je dužna da izvrši izbor predsjednika skupštine, najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

U slučaju da skupština nema potpredsjednika skupštine, funkciju predsjednika skupštine do izbora novog predsjednika skupštine vrši odbornik koji je iz kluba odbornika koji ima najveći broj odbornika.

Član 50

Skupština ima sekretara.

Sekretar skupštine imenuje se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Sekretara skupštine imenuje i razrješava skupština, na predlog predsjednika skupštine.

Član 51

Za sekretara skupštine može se imenovati lice koje ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, pravni fakultet, položen stručni ispit za rad u državnim organima i najmanje pet godina radnog iskustva.

Odluku o raspisivanju javnog konkursa za izbor sekretara skupštine donosi skupštinski odbor nadležan za izbor i imenovanje.

Komisiju za provjeru stručnih sposobnosti za izbor sekretara skupštine obrazuje skupštinski odbor iz stava 2 ovog člana.

Na pitanja u vezi sprovođenja javnog konkursa i načina provjere stručnih sposobnosti kandidata za sekretara skupštine, shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje popuna radnih mjesta u okviru kategorije visoki rukovodni kadar.

Član 52

Sekretar skupštine organizuje i stara se o obavljanju stručnih, administrativnih i drugih poslova za skupštinu i njena radna tijela i vrši druge poslove utvrđene statutom i drugim aktima skupštine.

Sekretar skupštine rukovodi radom službe skupštine sa svim pravima i obavezama starješine organa lokalne uprave i za svoj rad i rad službe skupštine, odgovara predsjedniku skupštine i skupštini.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe skupštine, donosi sekretar skupštine, uz saglasnost predsjednika skupštine.

O pravima i obavezama sekretara skupštine odlučuje nadležno radno tijelo skupštine.

Član 53

Sekretaru skupštine prestaje mandat:

- istekom vremena na koje je imenovan;
- na lični zahtjev;
- prestankom radnog odnosa po sili zakona;
- razrješenjem.

Član 54

Sekretar skupštine razrješava se ako:

- ne obavlja ili nesavjesno obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom opštine;
- je pravosnažnom presudom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora;
- je pravosnažnom presudom osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije.

Način i postupak razrješenja sekretara skupštine uređuje se statutom.

2. Predsjednik opštine

Član 55

Predsjednik opštine je izvršni organ opštine.

Funkcija predsjednika opštine je profesionalna.

Predsjednik opštine bira se, na vrijeme od četiri godine.

Za predsjednika opštine može biti izabrano lice koje ispunjava uslove za izbor odbornika, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor odbornika i poslanika.

Član 56

Pravo predlaganja kandidata za predsjednika opštine ima najmanje jedna trećina odbornika.

Predsjednik opštine bira se, najkasnije u roku od 30 dana od dana konstituisanja skupštine.

Predsjedniku opštine koji je izabran iz reda odbornika, izborom na funkciju predsjednika opštine prestaje mandat odbornika.

Ako se predsjednik opštine ne izabere u roku iz stava 2 ovog člana, na predlog Vlade ili jedne trećine odbornika, skupština donosi odluku o skraćanju svog mandata.

Odluka iz stava 4 ovog člana donosi se u roku od 15 dana od isteka roka iz stava 2 ovog člana.

Način i postupak izbora predsjednika opštine uređuje se statutom.

Član 57

Predsjednik opštine daje pred skupštinom svečanu izjavu:

"Svečano se obavezujem da ću dužnost predsjednika opštine obavljati u skladu sa Ustavom, zakonom i statutom opštine."

Član 58

Predsjednik opštine:

- 1) predstavlja i zastupa opštinu;
- 2) predlaže propise i druge akte koje donosi skupština;
- 3) stara se i odgovoran je za izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata, strateškog plana razvoja opštine i drugih razvojnih planova i programa, kao i za sprovođenje strateških dokumenata od državnog značaja;
- 4) stara se i odgovoran je za izvršavanje prenesenih i povjerenih poslova;
- 5) podnosi izvještaj o stanju imovine opštine;
- 6) odlučuje o otuđenju imovinskih prava na nepokretnostima neposrednom pogodbom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna imovina;
- 7) utvrđuje organizaciju i način rada lokalne uprave, po pribavljenom mišljenju glavnog administratora;
- 8) imenuje i razrješava potpredsjednika opštine, uz saglasnost skupštine;
- 9) imenuje i razrješava glavnog administratora, starješine organa, odnosno posebnih službi iz člana 69 st. 1 i 3 ovog zakona;
- 10) imenuje i razrješava glavnog gradskog arhitektu;
- 11) postavlja i razrješava menadžera;
- 12) podnosi skupštini godišnji izvještaj o svom radu i radu organa i službi iz člana 69 ovog zakona, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu;
- 13) usmjerava i usklađuje rad organa i službi iz člana 69 ovog zakona i javnih službi, radi efikasnijeg ostvarivanja njihovih funkcija i kvalitetnijeg pružanja javnih usluga, o čemu donosi odgovarajuće akte;
- 14) daje saglasnost na akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa i službi iz člana 69 ovog zakona i javnih službi;
- 15) vrši upravni nadzor nad radom organa i službi iz člana 69 ovog zakona i javnih službi;
- 16) donosi akte iz svoje nadležnosti i akte u izvršavanju prenesenih i povjerenih poslova, ako posebnim propisom nije drukčije utvrđeno;
- 17) odgovoran je za izvršavanje odluka i drugih akata koje donosi skupština i donosi akte za njihovo izvršavanje;

- 18) donosi akte kojima obezbjeđuje izvršenje budžeta opštine;
- 19) donosi kadrovski plan;
- 20) donosi plan integriteta;
- 21) donosi godišnji plan obuka lokalnih službenika i namještenika;
- 22) vrši i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i drugim aktima opštine.

Predsjednik opštine može imati stručnu službu kojom rukovodi.

Predsjednik opštine donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe iz stava 2 ovog člana, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih u službi.

Član 59

Predsjednik opštine privremeno donosi akte iz nadležnosti skupštine ako skupština nije u mogućnosti da se sastane ili je iz drugih razloga onemogućen njen rad, a njihovim nedonošenjem bi se onemogućilo ostvarivanje prava i obaveza građana i ugrozila imovina veće vrijednosti.

Predsjednik je dužan da akt iz stava 1 ovog člana podnese na potvrdu skupštini na prvoj narednoj sjednici.

Ako skupština ne potvrdi akt iz stava 1 ovog člana ili ga predsjednik ne podnese na potvrdu, taj akt prestaje da važi posljednjeg dana održavanja sjednice.

Član 60

Za vršenje poslova iz svoje nadležnosti predsjednik opštine odgovara skupštini.

Za vršenje prenesenih i povjerenih poslova predsjednik opštine odgovara i Vladi.

U slučaju nezakonitog vršenja ili nevršenja prenesenih ili povjerenih poslova, Vlada obavještava skupštinu i predlaže preduzimanje mjera, u cilju zakonitog vršenja tih poslova.

Ako se ne preduzmu mjere iz stava 3 ovog člana, Vlada će upozoriti skupštinu na posljedice nepreduzimanja mjera i preduzeti mjere, u skladu sa ovim zakonom.

Član 61

Predsjedniku opštine prestaje mandat istekom vremena na koje je izabran, razrješenjem od strane skupštine, razrješenjem od strane Vlade, podnošenjem ostavke i po sili zakona.

Prestanak mandata predsjednika opštine zbog podnošenja ostavke i po sili zakona konstatuje se aktom skupštine.

Član 62

Skupština može razriješiti predsjednika opštine ako:

- u propisanom roku ne predloži budžet i završni račun budžeta;
- ne obezbijedi sprovođenje strateškog plana razvoja opštine i drugih razvojnih planova i programa, kao i strateških dokumenata od državnog značaja;
- ne podnese godišnji izvještaj o svom radu i radu organa i službi iz člana 69 ovog zakona, u roku iz člana 58 stav 1 tačka 12 ovog zakona;
- ne izvršava sudske odluke;

Predlog za razrješenje predsjednika opštine može podnijeti najmanje jedna trećina odbornika.

Predsjednik opštine ima pravo da se na sjednici skupštine izjasni o podnijetom predlogu.

Skupština o predlogu za razrješenje predsjednika opštine odlučuje većinom glasova ukupnog broja odbornika, u roku od 30 dana od dana podnošenja predloga.

Način i postupak razrješenja predsjednika opštine uređuje se statutom opštine.

Član 63

Vlada može razriješiti predsjednika opštine ako predsjednik opštine, u vremenu dužem od šest mjeseci, ne vrši poslove iz svoje nadležnosti.

Smatra se da predsjednik opštine ne vrši poslove iz svoje nadležnosti ako ne obezbijedi izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata i sprovođenje strateškog plana razvoja opštine i drugih razvojnih planova i programa, kao i strateških dokumenata od državnog značaja, čime se onemogućava ostvarivanje prava i obaveza građana.

U slučaju iz stava 1 ovog člana Vlada će upozoriti predsjednika opštine da u određenom roku preduzme mjere za vršenje poslova iz svoje nadležnosti i o tome obavijestiti skupštinu.

Ako i nakon upozorenja predsjednik opštine ne obezbijedi vršenje poslova iz svoje nadležnosti organ državne uprave nadležan za poslove lokalne samouprave (u daljem tekstu: Ministarstvo) dostavlja Vladi obrazloženi predlog za razrješenje predsjednika opštine.

Uz predlog iz stava 4 ovog člana, Ministarstvo dostavlja i izjašnjenje predsjednika opštine.

Predsjednik opštine ima pravo da se izjasni o predlogu i razlozima za razrješenje, u roku od 15 dana od dana dostavljanja predloga.

O predlogu za razrješenje predsjednika opštine Vlada odlučuje u roku od 15 dana.

Protiv odluke Vlade o razrješenju predsjednika opštine, predsjednik opštine može podnijeti tužbu Upravnom sudu Crne Gore.

Postupak po tužbi je hitan.

Član 64

Predsjednik opštine može podnijeti ostavku, o čemu obavještava skupštinu.

Član 65

Predsjedniku opštine prestaje mandat po sili zakona:

- 1) gubitkom crnogorskog državljanstva;
- 2) kad navršši 67 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja;
- 3) promjenom prebivališta;
- 4) kad je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 5) kad je pravosnažnom presudom osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- 6) kad je pravosnažnom presudom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora;
- 7) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Član 66

Kad predsjedniku opštine, u slučajevima propisanim zakonom, prestane mandat, funkciju predsjednika, do izbora novog predsjednika opštine, vrši potpredsjednik opštine, koga odredi skupština.

U slučaju prestanka mandata predsjedniku opštine, izbor predsjednika opštine izvršiće se najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

Član 67

Opština ima najviše dva potpredsjednika.

Potpredsjednik opštine zamjenjuje predsjednika opštine u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti u okviru ovlašćenja koja mu predsjednik povjeri.

Potpredsjednik opštine prati rad organa lokalne uprave i javnih službi u oblastima za koje ga zaduži predsjednik opštine i stara se o sprovođenju politika u tim oblastima.

Mandat potpredsjednika traje koliko i mandat predsjednika opštine.

Izuzetno, potpredsjedniku opštine mandat traje do izbora novog predsjednika opštine, u skladu sa članom 66 ovog zakona.

Član 68

Potpredsjedniku opštine prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran razrješenjem, podnošenjem ostavke i po sili zakona.

Potpredsjednik opštine može biti razriješen prije isteka mandata ako ne vrši poslove iz člana 67 stav 3 ovog zakona.

Potpredsjednik opštine može podnijeti ostavku, o čemu obavještava predsjednika opštine.

Potpredsjedniku opštine prestaje mandat po sili zakona u slučajevima iz člana 66 ovog zakona.

VI. LOKALNA UPRAVA

1. Organi lokalne uprave i službe

Član 69

Za vršenje poslova lokalne uprave obrazuju se organi lokalne uprave (sekretarijati, uprave i direkcije).

Za vršenje stručnih i drugih poslova iz nadležnosti glavnog administratora i glavnog gradskog arhitekta, kao i zajedničkih stručnih i drugih poslova za potrebe opštine mogu se obrazovati stručne službe.

Za vršenje specifičnih poslova lokalne uprave obrazuju se posebne službe (služba komunalne policije, služba zaštite i spašavanja i druge službe, u skladu sa zakonom).

Član 70

Unutrašnja organizacija i sistematizacija organa i službi iz člana 69 ovog zakona utvrđuje se zavisno od obima, vrste i složenosti poslova i na način kojim se obezbjeđuje njihovo efikasno, ekonomično i efektivno vršenje.

Kriterijume za organizaciju i sistematizaciju iz stava 1 ovog člana, utvrđuje predsjednik opštine, ako nijesu propisani posebnim zakonom.

Član 71

Organi lokalne uprave:

- 1) izvršavaju zakone, druge propise i opšte akte;
- 2) vrše pripremu i procjenu analize uticaja odluka i drugih propisa (RIA) koje donose skupština i predsjednik opštine;
- 3) vrše upravni nadzor nad izvršavanjem propisa i drugih opštih akata;
- 4) obezbjeđuje vršenje poslova od javnog interesa za lokalno stanovništvo;
- 5) rješava u prvostepenom upravnom postupku o pravima, obavezama i pravim interesima fizičkih lica, pravnih lica i drugih stranaka;
- 6) odlučuje po pravnim ljekovima korisnika usluga od opšteg interesa;
- 7) vode evidencije propisane zakonom i opštim aktima skupštine i predsjednika opštine;
- 8) vrše i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i drugim aktima opštine.

Priprema i procjena analize uticaja iz stava 1 tačka 2 ovog člana, vrši se u skladu sa aktom organa državne uprave nadležnog za poslove finansija i dostavlja se uz predlog odluke ili drugog propisa skupštini, odnosno predsjedniku opštine.

Član 72

Organi lokalne uprave vrše upravni nadzor koji obuhvata:

- 1) nadzor nad zakonitošću akata javnih službi kojima se rješava o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i pravnih lica;
- 2) nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada javnih službi;
- 3) inspekcijski nadzor.

Član 73

U vršenju upravnog nadzora organi lokalne uprave:

- 1) predlažu predsjedniku opštine da pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti opštih akata javnih službi ili pojedinih njihovih odredaba i da do okončanja postupka pred Ustavnim sudom Crne Gore obustavi od izvršenja te akte;
- 2) nalažu mjere za izvršavanje utvrđenih obaveza;
- 3) predlažu mjere za prevazilaženje problema, odnosno otklanjanje propusta u radu javnih službi;
- 4) daju inicijativu za donošenje ili izmjenu propisa;
- 5) podnose zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili krivičnu prijavu;
- 6) obavještavaju druge organe, ako postoje razlozi za preduzimanje mjera iz njihove nadležnosti;
- 7) preduzimaju druge mjere, u skladu sa posebnim propisima.

Član 74

Opština ima službu za vršenje poslova komunalne policije.

Služba komunalne policije vrši obezbjeđenje komunalnog reda i komunalni nadzor u skladu sa zakonom.

Nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada službe komunalne policije vrši predsjednik opštine.

Član 75

Opština ima službu zaštite i spašavanja.

Služba zaštite i spašavanja vrši poslove zaštite i spašavanje građana, materijalnih i kulturnih dobara i zaštite životne sredine ugroženih djelovanjem katastrofa, elementarnih nepogoda, tehničko – tehnoloških i drugih nesreća, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i spašavanje.

Nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada službe zaštite vrši predsjednik opštine.

Član 76

Organi i službe iz člana 69 ovog zakona podnose predsjedniku opštine najmanje jednom godišnje izvještaj o svom radu, u roku propisanom statutom.

2. Glavni administrator

Član 77

Glavni administrator:

- vrši poslove drugostepenog organa u upravnim stvarima iz nadležnosti organa i posebnih službi iz člana 69 st. 1 i 3 ovog zakona;
- koordinira rad organa i službi iz člana 69 ovog zakona, u izvršavanju poslova za koje je potrebna međusobna saradnja (priprema propisa, akcionih planova, strateškog plana razvoja opštine i drugih razvojnih planova i programa, priprema izvještaja o njihovoj realizaciji i stručno informativnih materijala, izvještaja o sprovođenju zakona, opštinskih propisa i dr.);
- daje mišljenje na akt kojim se utvrđuje organizacija i način rada lokalne uprave;
- daje stručna uputstva i instrukcije za rad organima i službama iz člana 69 ovog zakona, radi pravilne primjene zakona i drugih propisa;
- priprema godišnji izvještaj o postupanju u upravnim stvarima iz nadležnosti opštine;
- podnosi predsjedniku opštine godišnji izvještaj o radu i druge izvještaje na zahtjev predsjednika opštine;
- vrši druge poslove utvrđene zakonom, statutom opštine i aktima predsjednika opštine.

Ako se za vršenje poslova glavnog administratora obrazuje stručna služba, tom službom rukovodi glavni administrator i odgovara za njen rad.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, glavni administrator donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih u službi.

Član 78

Glavni administrator imenuje se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Za glavnog administratora može biti imenovano lice koje ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, pravni fakultet, položen pravosudni ispit i najmanje pet godina radnog iskustva.

Na pitanja u vezi sprovođenja javnog konkursa i načina provjere sposobnosti kandidata za glavnog administratora, shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje popuna radnih mjesta u okviru kategorije visoki rukovodni kadar.

Član 79

Glavnom administratoru prestaje mandat:

- istekom vremena na koje je imenovan;
- na lični zahtjev;
- prestankom radnog odnosa po sili zakona;
- razrješenjem.

Član 80

Glavni administrator razrješava se ako:

- ne obavlja ili nesavjesno obavlja poslove utvrđene zakonom, statutom opštine i aktima predsjednika opštine;
  - je pravosnažnom presudom osuđen na безусловnu kaznu zatvora;
  - je pravosnažnom presudom osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
  - predsjednik opštine ne prihvati godišnji izvještaj o njegovom radu;
- Način i postupak razrješenja glavnog administratora uređuju se statutom.

3. Starješina organa lokalne uprave, pomoćnici, gradski arhitekta i menadžer

Član 81

Radom organa lokalne uprave, službe koja vrši zajedničke, stručne i druge poslove za potrebe opštine i posebnih službi rukovodi starješina organa lokalne uprave, odnosno rukovodilac službe, načelnik komunalne policije, komandir službe zaštite, odnosno rukovodilac druge posebne službe (u daljem tekstu: starješina organa, odnosno službe).

Starješina organa, odnosno službe imenuje se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Za svoj rad i rad organa, odnosno službe kojim rukovodi, starješina organa, odnosno službe odgovara predsjedniku opštine.

Starješini organa, odnosno službe prestaje mandat i razrješava se zbog razloga iz čl. 79 i 80 ovog zakona, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Član 82

Starješina organa, odnosno službe donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i program rada organa, odnosno službe kojom rukovodi, uz prethodnu saglasnost predsjednika opštine, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih i vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima opštine.

Član 83

Starješina organa, odnosno službe može imati pomoćnika.

Pomoćnik starješine organa, odnosno službe postavlja se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Odluku o postavljenju pomoćnika starješine organa, odnosno službe donosi starješina organa, odnosno službe, uz saglasnost predsjednika opštine.

Pomoćniku starješine organa, odnosno službe prestaje mandat i razrješava se zbog razloga iz čl. 79 i 80 ovog zakona.

Član 84

Opština može imati glavnog gradskog arhitektu, koji vrši poslove propisane zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.

Ako se za vršenje poslova glavnog gradskog arhitekta obrazuje stručna služba, tom službom rukovodi glavni gradski arhitekta i odgovara za njen rad.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, glavni gradski arhitekta donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih u službi.

Glavni gradski arhitekta imenuje se na osnovu javnog konkursa.

Glavni gradski arhitekta razrješava se zbog razloga iz člana 80 ovog zakona.

Član 85

Opština može imati menadžera.

Menadžer predlaže i učestvuje u pripremi i realizaciji planova i programa razvoja opštine kojima se podstiče ekonomski razvoj, preduzetnička inicijativa i javno-privatno partnerstvo, obezbjeđuje zaštita životne sredine i održivi razvoj, priprema i upravlja projektima koji se finansiraju iz međunarodnih fondova i drugih izvora, prati njihovu realizaciju, priprema informacije i izvještaje o realizaciji projekata, uspostavlja i vodi bazu podataka o planovima, programima i projektima, inicira izmjene i dopune propisa koji otežavaju poslovnu inicijativu i vrši druge poslove koje mu povjeri predsjednik opštine.

Menadžer se postavlja, na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Menadžeru prestaje mandat i razrješava se zbog razloga iz čl. 79 i 80 ovog zakona.

Član 86

Način i postupak razrješenja starješine organa odnosno službe, pomoćnika starješine organa odnosno službe, glavnog gradskog arhitekta i menadžera, uređuju se statutom opštine.

4. Sukob nadležnosti i izuzeće

Član 87

Sukob nadležnosti između organa lokalne uprave rješava glavni administrator.

Sukob nadležnosti između organa lokalne uprave, javnih službi i pravnih lica kojima je odlukom skupštine povjereno vršenje određenih poslova rješava predsjednik opštine.

Član 88

O izuzeću starješine organa i glavnog administratora odlučuje predsjednik opštine.

O izuzeću ovlaštenog službenog lica koje vodi upravni postupak i donosi upravni akt u organu lokalne uprave, posebnoj službi i javnoj službi, odlučuje starješina organa odnosno službe, odnosno rukovodilac javne službe.

VII. LOKALNI FUNKCIONERI, SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI

1. Zajedničke odredbe

Član 89

Predsjednik opštine, predsjednik skupštine, potpredsjednik opštine i glavni administrator su lokalni funkcioneri.

O pravima i obavezama lokalnih funkcionera odlučuje nadležno radno tijelo skupštine.

Član 90

Poslovi predsjednika opštine, potpredsjednika opštine, glavnog administratora, starješine organa, odnosno službe, glavnog gradskog arhitekta, menadžera i rukovodilaca javnih službi nespojivi su sa funkcijom odbornika.

Sprječavanje sukoba javnog i privatnog interesa izabranih, imenovanih i postavljenih lica u organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave i glavnog administratora, obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje sprječavanje korupcije.

Član 91

Lokalni službenik je lice koje je zasnovalo radni odnos u organu lokalne uprave, stručnoj službi i posebnoj službi za vršenje poslova kojima se ostvaruje Ustavom, zakonom i drugim propisima utvrđena nadležnost opštine.

Lokalni službenik je i lice koje u organu lokalne uprave, stručnoj službi i posebnoj službi, vrši informatičke, materijalno-finansijske, računovodstvene i druge poslove administrativne prirode.

Namještenik je lice koje je zasnovalo radni odnos u organu lokalne uprave, stručnoj službi i posebnoj službi, radi vršenja pomoćnih i drugih poslova.

Član 92

Poslodavac lokalnog službenika, odnosno namještenika je opština.

Prava i dužnosti poslodavca u odnosu na lokalne službenike i namještenike u ime opštine, vrši lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom.

Prava i dužnosti poslodavca u odnosu na glavnog gradskog arhitektu i menadžera, vrši predsjednik opštine.

Član 93

Lokalni službenik, odnosno namještenik vrši poslove na osnovu Ustava, zakona, drugih propisa i opštih akata.

Lokalni službenik, odnosno namještenik odgovoran je za zakonitost, stručnost i efikasnost svog rada.

Lokalni službenik, odnosno namještenik odgovoran je za zakonitu, efikasnu i svrsishodnu upotrebu sredstava i imovine opštine kojom upravlja ili koju koristi u radu.

Lokalni službenik, odnosno namještenik, u skladu sa zakonom, odgovoran je za štetu koju svojim nezakonitim ili nepravilnim radom nanese organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi ili trećem licu.

Član 94

U vršenju poslova lokalni službenik, odnosno namještenik pridržava se Etičkog kodeksa lokalnih službenika i namještenika i ne smije javni interes podrediti privatnom interesu, niti vršenje poslova koristiti za sticanje materijalne ili nematerijalne koristi.

Član 95

Lokalni službenik, odnosno namještenik ne smije u obavljanju poslova vršiti diskriminaciju građana po osnovu: rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, veze sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, promjene pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnih karakteristika, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovnog stanja, bračnog ili porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji, sindikalnoj ili drugoj organizaciji, kao i po osnovu drugih ličnih svojstava.

Član 96

Lokalni službenik, odnosno namještenik zasniva radni odnos na osnovu javnog oglašavanja.

Radna mjesta lokalnih službenika, odnosno namještenika dostupna su svima, pod jednakim uslovima.

Zabranjeno je dovoditi u povlašćeni, odnosno neravnopravan položaj lokalnog službenika, odnosno namještenika u ostvarivanju njegovih prava i obaveza ili mu uskraćivati, odnosno ograničavati prava, a naročito zbog političke, nacionalne, rasne, polne ili vjerske pripadnosti ili po osnovu drugog ličnog svojstva.

Lokalni službenik, odnosno namještenik ima pravo i obavezu da se stručno osposobljava i usavršava.

Lokalni službenik, odnosno namještenik, u postupku odlučivanja o njegovim pravima i obavezama, ima pravo na pravnu zaštitu.

Član 97

Lokalni službenik, odnosno namještenik ima pravo na sindikalno organizovanje, u skladu sa zakonom.

Član 98

Na prava, obaveze i odgovornosti lokalnog službenika, odnosno namještenika koja nijesu uređena ovim ili posebnim zakonom primjenjuju se zakon kojim se uređuje zasnivanje radnog odnosa u državnim organima, prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika i podzakonski

akti za njegovo sprovođenje (u daljem tekstu: propisi o državnim službenicima i namještenicama), kao i opšti propisi o radu.

Lokalni funkcioneri, lokalni službenici i namještenici ostvaruju zaradu, naknadu zarade i druga primanja, u skladu sa zakonom i propisima skupštine opštine.

2. Kategorizacija radnih mjesta i zvanja lokalnih službenika i namještenika

Član 99

Radna mjesta u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi utvrđuju se u okviru četiri kategorije, i to:

- visoki rukovodni kadar;
- ekspertsko-rukovodni kadar;
- ekspertski kadar;
- izvršni kadar.

U okviru kategorija radnih mjesta može se utvrditi jedan ili više nivoa sa odgovarajućim zvanjima.

U organu i službi iz stava 1 ovog člana, ne može se utvrditi radno mjesto van kategorije i nivoa utvrđenih ovim zakonom.

Član 100

Mjerila za kategorizaciju radnih mjesta u organu lokalne uprave, stručnoj službi i posebnoj službi i utvrđivanje nivoa u okviru kategorija su:

- odgovornost;
- učešće u donošenju odluka;
- složenost poslova;
- samostalnost u radu;
- stručno znanje za vršenje poslova;
- potreba saradnje sa drugim organima i komunikacije sa strankama;
- radno iskustvo.

Član 101

Radno iskustvo u smislu ovog zakona podrazumijeva rad na poslovima u nivou kvalifikacije obrazovanja koji se traži za vršenje poslova u određenom zvanju, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Član 102

Poslovi visokog rukovodnog kadra odnose se na: rukovođenje, koordiniranje i organizovanje rada organa lokalne uprave, stručne službe i posebne službe, odnosno jedne ili više unutrašnjih organizacionih jedinica, odnosno oblasti rada; utvrđivanje plana rada; obezbjeđivanje ostvarivanja odnosa i saradnje sa drugim organima lokalne uprave, državnim organima, organima državne uprave, privrednim subjektima, nevladinim organizacijama i građanima i odlučivanje o najsloženijim pitanjima.

U okviru kategorije visoki rukovodni kadar, zvanja i uslovi su:

1) nivo 1:

- sekretar sekretarijata, direktor direkcije i direktor uprave – VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili osam godina radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima u odnosu na poslove radnog mjesta za koje je objavljen konkurs;

2) nivo 2:

- načelnik komunalne policije – VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine iskustva na poslovima rukovođenja, odnosno pet godina radnog iskustva,

- komandir službe zaštite i spašavanja – VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima zaštite i spašavanja;

3) nivo 3:

- pomoćnik sekretara sekretarijata, direktora direkcije, direktora uprave i rukovodioca službe koja vrši zajedničke i stručne poslove za potrebe opštine - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili najmanje četiri godina radnog iskustva.

- zamjenik komandira službe zaštite - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima zaštite.

U nivo 2 razvrstava se i zvanje glavni gradski arhitekta - VIII nivoa kvalifikacije obrazovanja i najmanje deset godina radnog iskustva u oblasti urbanizma i arhitektonske prakse.

U nivo 3 razvrstava se i zvanje menadžer opštine - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti planiranja i sprovođenja politika razvoja.

Član 103

Poslovi ekspertsko-rukovodnog kadra odnose se na: rukovođenje i koordiniranje rada užih organizacionih jedinica; komunikaciju sa drugim organizacionim jedinicama, organima i građanima; samostalan rad i odlučivanje o pitanjima iz nadležnosti organizacione jedinice.

U okviru kategorije ekspertsko-rukovodni kadar nivoi, zvanja i uslovi su:

1) nivo 1: glavni inspektor i glavno ovlašćeno službeno lice - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili sedam godina radnog iskustva na drugim poslovima;

2) nivo 2: načelnik, rukovodilac i drugo odgovarajuće zvanje - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili pet godina radnog iskustva na drugim poslovima;

3) nivo 3: šef, koordinator ili drugo odgovarajuće zvanje - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva;

U nivo 1 razvrstava se i zvanje šef područne jedinice službe komunalne policije - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja.

Član 104

Ekspertski kadar vrši poslove koji se odnose na: izradu strateškog plana razvoja opština i programa za pojedine oblasti, analiziranje stanja u cilju podsticanja ukupnog razvoja opštine, vršenje upravnog nadzora, pripremu propisa i drugih akata, pripremu analitičkih, informativnih i drugih materijala; vođenje, odnosno odlučivanje u upravnom postupku i preduzimanje drugih upravnih aktivnosti i preduzimanje upravnih mjera i upravnih radnji.

U okviru kategorije ekspertski kadar nivoi, zvanja i uslovi su:

1) nivo 1:

- samostalni savjetnik I, inspektor I i ovlašteno službeno lice I - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva,
- samostalni savjetnik II, inspektor II i ovlašteno službeno lice II - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva,
- samostalni savjetnik III, inspektor III i ovlašteno službeno lice III - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva;

2) nivo 2:

- viši savjetnik I - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva,
- viši savjetnik II - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva,
- viši savjetnik III - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva;

3) nivo 3:

- savjetnik I - VI nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva,
- savjetnik II - VI nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva,
- savjetnik III - VI nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva;

4) nivo 4:

- saradnik I - V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva,
- saradnik II - V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva,
- saradnik III - V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva.

Zvanja samostalni savjetnik III, inspektor III, ovlašteno službeno lice III, viši savjetnik III, savjetnik III i saradnik III predstavljaju početne pozicije u okviru nivoa kategorije ekspertske kadra.

Član 105

Izvršni kadar vrši poslove koji se odnose na: vođenje evidencija; prikupljanje i razmjenu informacija, izvještaja, podataka i njihovu obradu; vršenje najjednostavnijih radnji u upravnom i drugom postupku, kao i druge poslove administrativne prirode.

U okviru kategorije izvršni kadar nivoi, zvanja i uslovi su:

1) nivo 1: samostalni referent – IV1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva;

2) nivo 2: viši referent – IV1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva;

3) nivo 3: referent - III ili IV1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva na poslovima u IV1 ili III nivou kvalifikacije obrazovanja.

U nivo 2 razvrstava se i zvanje komunalni policajac – IV1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva.

U nivo 3 razvrstava se i zvanje vatrogasac-spasilac – III nivo kvalifikacije obrazovanja.

Zvanje referent i vatrogasac - spasilac predstavljaju početne pozicije u okviru kategorije izvršni kadar.

Član 106

Namještenici vrše pomoćne i druge poslove čije je obavljanje potrebno za blagovremeno i efikasno vršenje poslova u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi.

Drugi poslovi obuhvataju poslove koji se odnose, naročito, na: tehničko održavanje objekata, uređaja i opreme; štampanje i umnožavanje materijala; pružanje usluga u objektima organa lokalne samouprave i organa lokalne uprave, poslove vozača, kurira, održavanje čistoće i druge slične poslove.

U okviru poslova namještenika nivoi, zvanja i uslovi su:

- 1) nivo 1: viši namještenik I – IV1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva;
- 2) nivo 2: viši namještenik II - III nivo kvalifikacije obrzovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva;
- 3) nivo 3: namještenik - I2 nivo kvalifikacije obrazovanja, bez radnog iskustva.

Član 107

Lokalni službenik, odnosno namještenik vrši poslove u određenom zvanju.

Lokalni službenik, odnosno namještenik zvanje stiče zasnivanjem radnog odnosa, raspoređivanjem, postavljenjem, odnosno imenovanjem.

Zvanje lokalnog službenika, odnosno namještenika može sadržati i bliži naziv radnog mjesta.

3. Zasnivanje radnog odnosa i popuna radnih mjesta

Član 108

U pogledu uslova za zasnivanje radnog odnosa u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi, primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Član 109

Radna mjesta u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi, popunjavaju se putem:

- raspoređivanja;
- internog oglasa;
- javnog oglasa;
- javnog konkursa.

Član 110

Odluku o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta donosi lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom, ako:

- je radno mjesto utvrđeno aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji;
- radno mjesto nije popunjeno, osim u slučaju zasnivanja radnog odnosa na određeno vrijeme;
- je popuna radnog mjesta predviđena kadrovskim planom;
- je opština za to obezbijedila finansijska sredstva.

Izuzetno, lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe, može donijeti odluku o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta čija popuna nije predviđena kadrovskim planom, ako je to radno mjesto ostalo upražnjeno prestankom radnog odnosa lokalnog službenika, odnosno namještenika u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi tokom tekuće kalendarske godine, što se mora navesti u toj odluci.

Član 111

Ako se popuna radnog mjesta vrši putem internog oglasa, javnog oglasa i javnog konkursa, lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom, dužno je da, prije donošenja odluke o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta, od starješine organa lokalne uprave nadležnog za poslove budžeta pribavi potvrdu o obezbijeđenim finansijskim sredstvima.

Odluka o popuni radnog mjesta donijeta bez pribavljene potvrde iz stava 1 ovog člana, predstavlja razlog za njeno obavezno poništavanje, u skladu sa zakonom.

Član 112

Popuna radnih mjesta iz kategorije visoki rukovodni kadar vrši se na osnovu javnog konkursa.

Popuna početnih pozicija u okviru kategorija ekspertski kadar, izvršni kadar, kao i radnog mjesta namještenika vrši se na osnovu javnog oglasa.

Popuna radnog mjesta koje nije obuhvaćeno odredbama st. 1 i 2 ovog člana, vrši se putem raspoređivanja, u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Ako radno mjesto nije popunjeno na način iz stava 3 ovog člana, popuna se vrši putem internog oglasa.

Ako radno mjesto nije popunjeno na način iz st. 3 i 4 ovog člana popuna se vrši putem javnog oglasa.

Član 113

Interni oglas, javni oglas i javni konkurs (u daljem tekstu: oglas) objavljuje organ lokalne uprave, odnosno stručne službe u čijoj nadležnosti su poslovi za upravljanje ljudskim resursima (u daljem tekstu: jedinica za upravljanje ljudskim resursima), nakon dostavljanja odluke o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta, u roku od pet dana od dana dostavljanja te odluke.

Interni oglas objavljuje se na internet stranici i oglasnoj tabli opštine, a javni oglas i javni konkurs i u jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore.

Rok za podnošenje prijava na interni oglas i javni oglas je 15 dana od dana objavljivanja oglasa.

Rok za podnošenje prijava na javni konkurs je 20 dana od dana objavljivanja konkursa.

Na pitanja koja se odnose na sadržinu, povlačenje i ispravku oglasa primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Član 114

Na interni oglas može se prijaviti lokalni, odnosno državni službenik koji je zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme, lice iz člana 103 stav 2 tačka 1 i člana 128 stav 2 ovog zakona, kao i lice kome je prestao mandat istekom mandata, na lični zahtjev, ukidanjem organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe ili dijela poslova koje ne preuzima drugi organ ili služba ili ako njegovo radno

mjesto bude ukinuto donošenjem novog ili izmjenom postojećeg akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Lokalni službenik koji je na probnom radu nema pravo da se prijavi na interni oglas.

Član 115

Na osnovu potpune i uredne dokumentacije koja je blagovremeno dostavljena, jedinica za upravljanje ljudskim resursima sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa.

Kandidat koji ispunjava uslove internog, odnosno javnog oglasa, podliježe provjeri znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina, zavisno od kategorije radnih mjesta.

Provjera iz stava 2 ovog člana vrši se pisanim testiranjem i usmenim intervjuom i na drugi odgovarajući način, ocjenjivanjem znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina, na osnovu propisanih kriterijuma.

Provjeru iz stava 2 ovog člana vrši komisija koju obrazuje jedinica za upravljanje ljudskim resursima i čine je predstavnik jedinice za upravljanje ljudskim resursima, predstavnik organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe koji je, po pravilu, rukovodilac unutrašnje organizacione jedinice u kojoj se vrši popuna radnog mjesta i stručno lice iz odgovarajuće oblasti rada.

Stručno lice iz stava 4 ovog člana određuje jedinica za upravljanje ljudskim resursima sa liste stručnih lica koju utvrđuje organ uprave nadležan za upravljanje kadrovima (u daljem tekstu: Uprava za kadrove).

O provjeri iz stava 2 ovog člana, komisija iz stava 4 ovog člana sačinjava izvještaj.

Jedinica za upravljanje ljudskim resursima, u roku od tri dana od dana sačinjavanja izvještaja iz stava 6 ovog člana, utvrđuje listu za izbor kandidata i dostavlja je licu koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom koje je pokrenulo postupak za popunu radnog mjesta.

Na sprovođenje provjere znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa, kriterijume i način ocjenjivanja, kao i utvrđivanje liste za izbor kandidata shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Član 116

Odluku o izboru lokalnog službenika, odnosno namještenika donosi lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe.

Odluka iz stava 1 ovog člana donosi se i dostavlja jedinici za upravljanje ljudskim resursima, najkasnije u roku od deset dana od dana prijema liste za izbor kandidata.

O licima koja nijesu izabrana po javnom oglasu, a nalaze se na listi za izbor kandidata iz člana 115 ovog zakona, jedinica za upravljanje ljudskim resursima vodi evidenciju, na osnovu predhodno pribavljene saglasnosti tih lica.

Na pitanja načina i roka za dostavljanje odluke iz stava 1 ovog člana prijavljenim kandidatima, prava na uvid i vraćanja dokumentacije, kao i načina vođenja evidencije iz stava 3 ovog člana, primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Član 117

Na osnovu izvršne odluke iz člana 116 stav 1 ovog zakona, lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom, donosi:

- rješenje o zasnivanju radnog odnosa lokalnog službenika, odnosno namještenika, koji prvi put zasniva radni odnos u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi;
- rješenje o raspoređivanju lokalnog službenika u slučaju popune radnog mjesta putem internog oglasa;
- rješenje o zasnivanju radnog odnosa državnog službenika u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi u slučaju popune radnog mjesta putem internog oglasa.

Član 118

Lokalni službenik, odnosno namještenik, po pravilu, zasniva radni odnos na osnovu javnog oglašavanja, na neodređeno vrijeme.

Radni odnos lokalni službenik, odnosno namještenik može zasnovati na određeno vrijeme, radi:

- zamjene privremeno odsutnog lokalnog službenika, odnosno namještenika, za vrijeme odsustva lokalnog službenika, odnosno namještenika, a najduže do dvije godine;
- izvršavanja projektnih zadataka sa određenim vremenom trajanja, za vrijeme trajanja projekta, a najduže do dvije godine;
- vršenja privremeno povećanog obima posla koji nije moguće obaviti sa postojećim brojem lokalnih službenika i namještenika, za vrijeme trajanja privremeno povećanog obima posla, a najduže do šest mjeseci.

Zasnivanje radnog odnosa na određeno vrijeme vrši se na osnovu javnog oglasa, u skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na zasnivanje radnog odnosa na neodređeno vrijeme.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, u slučajevima iz stava 2 al. 1 i 3 ovog člana, lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom može bez javnog oglašavanja donijeti rješenje o zasnivanju radnog odnosa lica koje se nalazi na evidenciji iz člana 116 stav 3 ovog zakona, najduže do šest mjeseci, uz prethodno pribavljenu potvrdu o obezbijeđenim finansijskim sredstvima.

Lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom, na način iz stava 4 ovog člana, može donijeti rješenje o zasnivanju radnog odnosa istog lica samo jednom.

Član 119

Probni rad je obavezan za lokalnog službenika, odnosno namještenika koji prvi put zasniva radni odnos na neodređeno vrijeme, u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi.

Probni rad traje jednu godinu.

Probnom radu ne podliježe državni službenik koji je putem internog oglasa zasnovao radni odnos u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi.

Ocjena probnog rada vrši se u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Član 120

Odluku o objavljivanju javnog konkursa za sekretara sekretarijata, direktora direkcije, direktora uprave, glavnog administratora, glavnog gradskog arhitektu, menadžera i rukovodioca posebne službe donosi predsjednik opštine.

Odluku o objavljivanju javnog konkursa za pomoćnika starješine organa lokalne uprave i posebne službe, rukovodioca službe koja vrši zajedničke, stručne i druge poslove za potrebe opštine, glavnog inspektora, inspektora i glavnog ovlašćenog službenog lica donosi starješina organa, odnosno službe.

Član 121

Kandidat koji ispunjava uslove javnog konkursa za popunu radnog mjesta iz kategorije visoki rukovodni kadar podliježe provjeri kompetencija, znanja i sposobnosti.

Provjera iz stava 1 ovog člana vrši se putem testiranja u pisanoj formi i strukturiranim intervjuom, ocenjivanjem kompetencija, znanja i sposobnosti, na osnovu propisanih kriterijuma.

Provjeru iz stava 1 ovog člana vrši komisija koju obrazuje jedinica za upravljanje ljudskim resursima i čine je predstavnik jedinice za upravljanje ljudskim resursima, lice iz kategorije visoki rukovodni kadar i istaknuti stručnjak u odgovarajućoj oblasti rada, sa liste koju utvrđuje Uprava za kadrove.

O provjeri iz stava 1 ovog člana, komisija iz stava 3 ovog člana sačinjava izvještaj.

Jedinica za upravljanje ljudskim resursima u roku od tri dana od dana sačinjavanja izvještaja iz stava 4 ovog člana, utvrđuje listu za izbor kandidata i dostavlja je predsjedniku opštine, odnosno starješini organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe.

Na sprovođenje provjere kompetencija, znanja i sposobnosti kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa, kriterijuma i načina ocjenjivanja, kao i utvrđivanja liste za izbor kandidata shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Član 122

Predsjednik opštine, odnosno starješina organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe dužan je da, najkasnije u roku od deset dana od dana prijema liste za izbor i izvještaja iz člana 121 stav 4 ovog zakona, nakon obavljenog razgovora sa svim kandidatima sa liste za izbor kandidata, donosi rješenje o imenovanju, odnosno postavljenju kandidata sa liste za izbor kandidata.

Član 123

Licu kome je prestao mandat istekom vremena na koje je imenovano, odnosno postavljeno ili razriješeno, na lični zahtjev može se, uz njegovu saglasnost, rasporediti u istom organu, odnosno službi ili drugom organu, odnosno službi na radno mjesto koje odgovara njegovom nivou kvalifikacije obrazovanja i sposobnostima.

Lice koje se ne može rasporediti u skladu sa stavom 1 ovog člana, u roku od jedne godine od dana prestanka mandata, za to vrijeme ima pravo na naknadu u skladu sa zakonom kojim se uređuje način utvrđivanja i ostvarivanja prava na zaradu, naknadu zarade, i druga primanja zaposlenih u javnom sektoru.

Prava iz st. 1 i 2 ovog člana imaju i predsjednik opštine, potpredsjednik opštine, glavni administrator i sekretar skupštine.

Član 124

U slučaju prestanka mandata glavnom administratoru, odnosno licu koje vrši poslove visokog rukovodnog kadra, može se odrediti vršilac dužnosti do imenovanja, odnosno postavljenja u skladu sa ovim zakonom, a najduže do šest mjeseci.

Vršioca dužnosti određuje organ nadležan za imenovanje, odnosno postavljenje lica koja vrše poslove visokog rukovodnog kadra i glavnog administratora.

Za vršioca dužnosti određuje se lokalni službenik iz organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe u kojem se određuje vršilac dužnosti, koji ispunjava uslove propisane za glavnog administratora, odnosno za radno mjesto visokog rukovodnog kadra za koje se određuje.

Ako u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi ne postoji lokalni službenik koji ispunjava uslove u smislu stava 3 ovog člana, za vršioca dužnosti određuje se lice van tog organa, odnosno službe, koje ispunjava uslove propisane za glavnog administratora, odnosno za radno mjesto visokog rukovodnog kadra za koje se određuje.

Za vrijeme vršenja dužnosti, vršilac dužnosti ima ovlašćenja, prava, obaveze i odgovornosti glavnog administratora, odnosno lica koje vrši poslove visokog rukovodnog kadra.

Vršilac dužnosti koji je određen iz reda lokalnih službenika, po isteku vremena vršenja dužnosti ima pravo da se vrati na isto ili da se trajno rasporedi na drugo odgovarajuće radno mjesto za koje je propisan isti nivo kvalifikacija obrazovanja i radno iskustvo u jednakom ili dužem trajanju.

Odredbe st. 1 do 6 ovog člana shodno se primjenjuju i na određivanje vršioca dužnosti i njegova ovlašćenja, kao i na prava, obaveze i odgovornosti sekretara skupštine i rukovodioca javnih službi.

4. Raspoređivanje lokalnog službenika, odnosno namještenika zbog potrebe rada

Član 125

Lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom može zbog potreba rada lokalnog službenika, odnosno namještenika trajno rasporediti na drugo odgovarajuće radno mjesto u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi za koje ispunjava propisane uslove.

Odgovarajućim radnim mjestom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se radno mjesto za koje je propisan isti nivo kvalifikacije obrazovanja i radno iskustvo u jednakom ili dužem trajanju.

Lokalni službenik, odnosno namještenik, može se rasporediti u više zvanje ako ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana i ocijenjen je ocjenom "ističe se" u prethodnoj godini.

Lokalni službenik, odnosno namještenik može se, bez njegove saglasnosti, privremeno rasporediti na drugo radno mjesto u istom zvanju, kao i na radno mjesto u nižem zvanju, zbog zamjene odsutnog lokalnog službenika, odnosno namještenika ili povećanog obima posla, najduže jednu godinu od dana raspoređivanja, pri čemu zadržava sva prava koja mu pripadaju na radnom mjestu sa kojeg je raspoređen.

Lokalni službenik, odnosno namještenik zbog potreba rada može biti privremeno raspoređen u drugi organ lokalne uprave, stručnu službu, odnosno posebnu službu na odgovarajuće radno mjesto u smislu stava 2 ovog člana, uz njegovu saglasnost, najduže do šest mjeseci.

Rješenje o privremenom raspoređivanju u drugi organ lokalne uprave, stručnu službu, odnosno posebnu službu donosi lice koje rukovodi tim organom, odnosno službom uz prethodnu saglasnost lica koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom u kojem je lokalni službenik, odnosno namještenik radio prije raspoređivanja.

Na pitanja koja se odnose na sadržaj rješenja o trajnom i privremenom raspoređivanju, žalbu i organičenje raspoređivanja u isti organ lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

5. Prava i obaveze lokalnih službenika

Član 126

Na prava i obaveze lokalnih službenika i namještenika koje se odnose na: uslove rada, odmor i odsustvo, obavezu izvršavanja naloga i čuvanja i zaštite tajnih podataka i podataka o ličnosti, poštovanje radnog vremena, obaveze za vrijeme vanrednih situacija i okolnosti, izbjegavanje sukoba interesa, prijavljivanje mogućeg sukoba interesa, zabranu zloupotrebe rada u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi, korišćenje imovine, zabranu primanja poklona, dodatni rad i ograničenje članstva u organima privrednih društava, shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

6. Ocjenjivanje

Član 127

U cilju praćenja rada i pravilnog odlučivanja o kretanju u službi, ocjenjivanje rada lokalnog službenika, odnosno namještenika vrši se prema kriterijumima u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Ocjenu rada lokalnog službenika, odnosno namještenika rješenjem daje lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom, na predlog neposrednog rukovodioca.

Ocjenjivanje rada vrši se jednom godišnje, a najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

Prije utvrđivanja predloga ocjene rada, neposredni rukovodilac, dužan je da sa predlogom ocjene upozna lokalnog službenika i namještenika i omogući mu da se izjasni.

Ocjena rada upisuje se u kadrovsku evidenciju.

Lokalnom službeniku, odnosno namješteniku koji je dva puta uzastopno ocijenjen ocjenom „ne zadovoljava” prestaje radni odnos, danom izvršnosti rješenja o ocjenjivanju.

Na ocjene rada, način i postupak ocjenjivanja lokalnih službenika, odnosno namještenika, shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Član 128

Ocjenu rada glavnog administratora, lica koje vrši poslove visokog rukovodnog kadra i sekretara skupštine daje predsjednik opštine, odnosno predsjednik skupštine rješenjem.

U slučaju kad lice iz stava 1 ovog člana dva puta dobije ocjenu „ne zadovoljava”, predsjednik opštine i predsjednik skupštine na osnovu izvršnog rješenja o ocjenjivanju pokreću postupak za prestanak mandata tog lica.

Na ocjene rada, način i postupak ocjenjivanja glavnog administratora, lica koje vrši poslove visokog rukovodnog kadra i sekretara skupštine, shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

7. Stručno osposobljavanje i usavršavanje

Član 129

Lokalni službenik, odnosno namještenik ima pravo i obavezu da se stručno osposobljava i usavršava u cilju unapređenja znanja i vještina, odnosno sposobnosti za vršenje poslova radnog mjesta.

Lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom dužan je da lokalnom službeniku, odnosno namješteniku omogućiti da se stručno osposobljava i usavršava za vršenje poslova radnog mesta, u skladu sa programima stručnog osposobljavanja i usavršavanja utvrđenim ovim zakonom.

Član 130

Stručno osposobljavanje i usavršavanje lokalnog službenika, odnosno namještenika vrši se na osnovu programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja, i to:

1) opšteg programa koji je namijenjen za sticanje, odnosno unapređivanje osnovnih znanja i vještina za rad u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi;

2) specifičnih programa koji su namijenjeni za sticanje, odnosno unapređivanje znanja i vještina za vršenje poslova određenih radnih mjesta;

3) posebnih programa koji su namijenjeni za stručno usavršavanje u pojedinim organima lokalne uprave i posebnih službi u skladu sa posebnim zakonom.

Opšti program stručnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika, odnosno namještenika donosi Uprava za kadrove, u skladu sa godišnjim planom obuka koji donosi predsjednik opštine.

Specifični program stručnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika, odnosno namještenika donosi Uprava za kadrove, u skladu sa godišnjim planom obuka koji donosi predsjednik opštine, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Stručno osposobljavanje, odnosno usavršavanje u skladu sa opštim i specifičnim programima organizuje i sprovodi Uprava za kadrove.

Sredstva za sprovođenje opšteg i specifičnog programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja obezbjeđuje se u budžetu Crne Gore, na teret Uprave za kadrove.

Na pripremu programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana, osnovne elemente sadržine programa, način sprovođenja programa, kao i na druga pitanja od značaja za stručno osposobljavanje shodno se primjenju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Član 131

Na pitanja dodatnog obrazovanja, odnosno posebnog stručnog usavršavanja u zemlji ili inostranstvu lokalnih službenika shodno se primjenju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

8. Pripravnici

Član 132

Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi, u određenom nivou kvalifikacije obrazovanja, radi osposobljavanja za samostalno vršenje poslova.

Pripravnik zasniva radni odnos na osnovu javnog oglasa, koji objavljuje i sprovodi jedinica za upravljanje ljudskim resursima, u skladu sa ovim zakonom, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Na osnovu potpune i uredne dokumentacije koja je blagovremeno dostavljena, jedinica za upravljanje ljudskim resursima sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa i u roku od tri dana dostavlja je rukovodiocu organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe koja donosi odluku o izboru kandidata.

Na pitanja trajanja pripravničkog staža i programa osposobljavanja pripravnika, shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Član 133

Opština može organizovati praktičnu nastavu za studente, u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje.

9. Disciplinska odgovornost lokalnog službenika, odnosno namještenika

Član 134

Lokalni službenik, odnosno namještenik disciplinski je odgovoran za lakše i teže povrede službene dužnosti utvrđene propisom o državnim službenicima i namještenicima.

Odgovornost za krivično djelo ili prekršaj ne isključuje disciplinsku odgovornost.

Član 135

Disciplinski postupak pokreće lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom, glavni administrator, glavni gradski arhitekta i sekretar skupštine, na sopstvenu inicijativu ili na predlog neposrednog rukovodioca.

Disciplinski postupak pokreće se odlukom.

Neposredni rukovodilac obavezan je da podnese predlog iz stava 1 ovog člana ako postoje činjenice i okolnosti koje ukazuju na povredu službene dužnosti.

Odluka o pokretanju disciplinskog postupka za lakšu povredu službene dužnosti dostavlja se ovlašćenom licu za vođenje disciplinskog postupka iz člana 136 ovog zakona i lokalnom službeniku, odnosno namješteniku čija se disciplinska odgovornost utvrđuje.

Odluka o pokretanju disciplinskog postupka za težu povredu službene dužnosti dostavlja se disciplinskoj komisiji obrazovanoj u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima (u daljem tekstu: Disciplinska komisija) i lokalnom službeniku, odnosno namješteniku čija se disciplinska odgovornost utvrđuje.

Protiv odluke iz st. 4 i 5 ovog člana nije dozvoljena žalba.

Član 136

Disciplinski postupak za lakšu povredu službene dužnosti protiv lokalnog službenika, odnosno namještenika vodi lokalni službenik u organu lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe koga ovlasti starješina organa, odnosno službe ili lice koje starješina organa, odnosno službe odredi sa liste lica za vođenje disciplinskog postupka za lakše povrede službene dužnosti, koju utvrđuje Uprava za kadrove, u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima (u daljem tekstu: ovlašćeno lice za vođenje disciplinskog postupka).

Ovlašćeno lice za vođenje disciplinskog postupka dužno je da lokalnom službeniku, odnosno namješteniku protiv koga se vodi disciplinski postupak za lakšu povredu službene dužnosti, omogući da učestvuje u postupku i da se izjasni o povredi koja mu je stavljena na teret.

Ako je lokalni službenik, odnosno namještenik protiv koga se vodi disciplinski postupak, uredno pozvan, a pozivu se nije odazvao, niti je opravdao izostanak, a ovlašćeno lice za vođenje disciplinskog postupka procijeni da se na osnovu sprovedenih dokaza može utvrditi odgovornost službenika, odnosno namještenika, sprovede postupak bez učešća tog lokalnog službenika, odnosno namještenika.

Na osnovu sprovedenog postupka iz st. 2 i 3 ovog člana, ovlašćeno lice za vođenje disciplinskog postupka utvrđuje predlog odluke i dostavlja ga licu iz člana 135 stav 1 ovog zakona.

U postupku odlučivanja o disciplinskoj odgovornosti ovlašćeno lice za vođenje disciplinskog postupka primjenjuje zakon kojim se uređuje upravni postupak, ako ovim ili drugim zakonom nije drukčije uređeno.

Disciplinsku mjeru za lakšu povredu službene dužnosti protiv lokalnog službenika, odnosno namještenika, na predlog ovlašćenog lica za vođenje disciplinskog postupka, izriče rješenjem lice iz člana 135 stav 1 ovog zakona, u roku od deset dana od dana dostavljanja predloga odluke starješini.

Protiv rješenja iz stava 6 ovog člana lokalni službenik, odnosno namještenik ima pravo na žalbu.

Član 137

Disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti protiv lokalnog službenika, odnosno namještenika vodi i disciplinske mjere izriče Disciplinska komisija.

Disciplinski postupak zbog povrede službene dužnosti protiv glavnog administratora, odnosno lica koje vrše poslove visokog rukovodnog kadra pokreće predsjednik opštine, a protiv sekretara skupštine predsjednik skupštine.

Disciplinski postupak protiv lica iz stava 1 ovog člana vodi i disciplinske mjere izriče Disciplinska komisija.

Protiv odluke Disciplinske komisije iz st. 1 i 3 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Na pitanja vođenja disciplinskog postupka iz st. 1 i 3 ovog člana primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Član 138

Na pitanja zastarjelosti pokretanja i vođenja disciplinskog postupka, odnosno izvršenja disciplinskih mjera, upis i brisanje disciplinskih mjera iz kadrovske evidencije, osnov privremenog ograničenja vršenja dužnosti, odlučivanje o privremenom ograničenju vršenja dužnosti i prava u slučaju privremenog ograničenja vršenja dužnosti lokalnog službenika i namještenika, primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

10. Materijalna odgovornost lokalnog službenika i namještenika i opštine

Član 139

Lokalni službenik, odnosno namještenik materijalno je odgovoran za štetu koju je na radu ili u vezi sa radom protivpravno, namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzrokovao organu i službi.

Opština odgovara za štetu koju lokalni službenik, odnosno namještenik na radu ili u vezi sa radom prouzrokuje trećem licu. Treće lice može tražiti naknadu štete i od lokalnog službenika, odnosno namještenika koji je prouzrokovao štetu, ako je šteta učinjena namjerno.

Na pitanja materijalne odgovornosti lokalnog službenika, odnosno namještenika postupka utvrđivanja odgovornosti, naknade štete kod suda, pisanog sporazuma i paušalne naknade štete, oslobađanja od naknade štete, štete pričinjene trećem licu, odgovornosti opštine, shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

11. Prestanak radnog odnosa lokalnog službenika, odnosno namještenika

Član 140

U pogledu osnova prestanka radnog odnosa i pitanja koja se odnose na: prestanak radnog odnosa po sili zakona, prestanak radnog odnosa zbog izostanka sa posla, prestanak radnog odnosa otkazom koji daje lokalni službenik, odnosno namještenik, sporazumni prestanak radnog odnosa, prestanak radnog odnosa istekom vremena na koje je lokalni službenik, odnosno namještenik zasnovao radni odnos, kao i na donošenje rješenja o prestanku radnog odnosa shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

12. Ukidanje organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe ili dijela poslova koji preuzima drugi organ ili služba

Član 141

Na prava i obaveze lokalnih službenika i namještenika u slučaju ukidanja organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe ili dijela poslova koje preuzima drugi organ, odnosno služba, ukidanja organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe ili dijela poslova koje ne preuzima drugi organ, odnosno služba, izmjene unutrašnje organizacije organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe, zaštite lokalnog službenika, odnosno namještenika koji je na raspolaganju, raspoređivanje lokalnog službenika, odnosno namještenika koji je na raspolaganju, prestanak radnog odnosa lokalnog službenika, odnosno namještenika koji je na raspolaganju i prava na otpremninu, kao i na prestanak mandata lica koje vrše poslove visokog rukovodnog kadra, u slučaju ukidanja organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe ili ukidanja dijela poslova koji ne prelaze u djelokrug drugog organa ili službe ili ako njegovo radno mjesto bude ukinuto donošenjem novog ili izmjenom postojećeg akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

13. Zaštita prava lokalnih službenika, odnosno namještenika

Član 142

Lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručnom službom, odnosno posebnom službom, odlučuje o pravima i obavezama lokalnog službenika, odnosno namještenika, zaposlenih u tim organima i službama.

Protiv rješenja kojim je odlučeno o pravima i obavezama lokalnog službenika, odnosno namještenika i odluke o izboru lokalnog službenika i namještenika može se podnijeti žalba, u roku od osam dana od dana prijema rješenja, odnosno odluke.

O žalbi na rješenje kojim je odlučeno o pravima i obavezama lokalnog službenika, odnosno namještenika i o žalbi na odluku o izboru kandidata po raspisanom oglasu, odnosno konkursu, odlučuje Komisija za žalbe obrazovana u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima (u daljem tekstu: Komisija za žalbe).

Ukoliko Komisija za žalbe poništi prvostepeno rješenje i predmet vrati na ponovni postupak lice koje rukovodi organom lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe, dužno je da postupi po rješenju Komisije za žalbe i da, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 20 dana od dana prijema rješenja Komisije za žalbe, donese novo rješenje.

Član 143

Lokalni službenik, odnosno namještenik koji smatra da mu je prouzrokovana šteta povodom prava iz rada i po osnovu rada, prije pokretanja spora pred nadležnim sudom, dužan je da podnese predlog za mirno rješavanje radnog spora.

U slučaju iz stava 1 ovog člana organ lokalne uprave, stručna služba, odnosno posebna služba je dužna da prihvati postupak mirnog rješavanja radnog spora.

Ukoliko se radni spor ne riješi na način iz stava 1 ovog člana, lokalni službenik, odnosno namještenik, može tužbom pokrenuti spor pred nadležnim sudom.

Na postupak mirnog rješavanje radnih sporova primjenjuje se zakon kojim se uređuje mirno rješavanje radnih sporova.

Novčana potraživanja iz stava 1 ovog člana zastarijevaju u roku od tri godine od dana nastanka obaveze.

VIII. UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

Član 144

U cilju upravljanja ljudskim resursima u opštini donosi se kadrovski plan kojim se planiraju broj zaposlenih, promjene u kadrovskoj strukturi i druga pitanja upravljanja kadrovima u skladu sa budžetskim i strateškim planiranjem rada opštine.

Član 145

Kadrovski plan za organe lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe donosi predsjednik opštine i odgovoran je za njegovo sprovođenje.

Kadrovski plan donosi se za kalendarsku godinu, u roku od 30 dana od dana donošenja budžeta opštine, a sadrži projekcije za naredne dvije godine.

Na pitanja sadržaja, postupka i načina pripreme i izmjene kadrovskog plana shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Član 146

Jedinica za upravljanje ljudskim resursima vrši poslove koji se odnose na:

- sprovođenje oglasa za potrebe organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe i obavještanje nadležnog inspeksijskog organa o eventualnim nezakonitostima i nepravilnostima;
- predlaganje kadrovskog plana za organe lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe;
- vođenje kadrovske evidencije lokalnih službenika i namještenika i evidencije internog tržišta rada;
- ispitivanje mogućnosti raspoređivanja lokalnih službenika, odnosno namještenika na raspolaganju na slobodna radna mjesta u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi;
- praćenje sprovođenja mjera u cilju postizanja srazmjerne zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u organima i službama, rodno balansirane zastupljenosti i zapošljavanja lica sa invaliditetom;
- druge poslove iz oblasti razvoja i upravljanja ljudskim resursima.

Jedinica za upravljanje ljudskim resursima jednom godišnje podnosi predsjedniku opštine izvještaj o radu.

Član 147

Kadrovska evidencija obuhvata podatke o: organu i službi, aktu o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa i službi, lokalnim službenicima i namještenicima, nepopunjenim radnim mjestima, pripravnicima, lokalnih službenika i namještenika kao i podatke na osnovu kojih će se vršiti obračun zarada zaposlenih i druge podatke od značaja za upravljanje kadrovima.

Evidencija internog tržišta rada obuhvata podatke o: lokalnim službenicima, odnosno nameštenicima koji su na raspolaganju, kao i druge potrebne podatke.

Jedinica za ljudske resurse dužna je da izvrši unos podataka u roku od 15 dana nastanka ili promjene okolnosti o kojima se vodi evidencija.

Podaci iz kadrovske evidencija i evidencije internog tržišta rada mogu biti dostupni trećem licu samo uz saglasnost lokalnog službenika, odnosno namještenika na koga se podaci odnose.

U pogledu sadržaja i načina vođenja kadrovske evidencije, evidencije internog tržišta rada, unosa i upotrebe podataka, shodno se primjenju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Član 148

Podaci iz kadrovske evidencije, po službenoj dužnosti, dostavljaju se Upravi za kadrove koja vodi Centralnu kadrovsku evidenciju.

Član 149

Prikupljanje, čuvanje i obrada podataka o lokalnim službenicima i namještenicima vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju zaštita podataka o ličnosti.

IX. FINANSIRANJE OPŠTINA

Član 150

Opština obezbijeduje prihode za finansiranje sopstvenih poslova iz sljedećih izvora:

- 1) sopstvenih prihoda;
- 2) zakonom ustupljenih prihoda;
- 3) Egalizacionog fonda;
- 4) budžeta Crne Gore;
- 5) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Član 151

Opštini se obezbijeduju sredstva za obavljanje prenesenih i povjerenih poslova iz budžeta Crne Gore, u skladu sa propisom o prenošenju, odnosno povjeravanju poslova.

Član 152

Opština ima svoj budžet.

Budžetom opštine iskazuju se sva primanja koja pripadaju opštini i svi izdaci iz njene nadležnosti.

X. MJESNA SAMOUPRAVA

Član 153

Građani osnivaju mjesnu zajednicu, u skladu sa odlukom skupštine.

Odlukom iz stava 1 ovog člana uređuju se uslovi osnivanja, poslovi, organi, organizacija i rad organa, način odlučivanja, finansiranja i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, skupština može, kad je to neophodno radi ostvarivanja prava i dužnosti građana, privremeno do osnivanja mjesne zajednice u skladu sa stavom 1 ovog člana obrazovati mjesne zajednice.

Član 154

U mjesnoj zajednici građani odlučuju i učestvuju u odlučivanju o ostvarivanju lokalnih potreba i interesa u oblastima: uređivanja naselja, stanovanja, zaštite potrošača, kulture, fizičke kulture, zaštite i unapređivanja životne sredine, kao i drugim oblastima života i rada, u skladu sa statutom.

Član 155

Sredstva za zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva u mjesnoj zajednici obezbijeduju se iz:

- 1) prihoda opštine koji se mogu ustupiti mjesnoj zajednici;
- 2) sopstvenih sredstava lokalnog stanovništva koja se udružuju neposredno, putem samodoprinosu ili na drugi način;

- 3) donacija pravnih i fizičkih lica;
- 4) naknada za usluge koje svojim aktivnostima, ostvaruje mjesna zajednica, u skladu sa odlukom skupštine opštine;
- 5) poklona i drugih sredstava.

Član 156

Registar mjesnih zajednica vodi nadležni organ lokalne uprave.
Upisom u registar mjesna zajednica stiče svojstvo pravnog lica.
Sadržaj i način vođenja registra mjesnih zajednica utvrđuje Ministarstvo.

XI. UČEŠĆE GRAĐANA U OSTVARIVANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 157

Opština stvara uslove, podstiče i pomaže učešće lokalnog stanovništva u ostvarivanju lokalne samouprave, putem različitih oblika učešća stanovništva u izjašnjavanju i odlučivanju o poslovima od zajedničkog interesa.

U cilju zadovoljavanja kulturnih, sportskih, obrazovnih, zdravstvenih, informativnih i drugih potreba, lokalno stanovništvo učestvuje u organima upravljanja javnih službi i drugim pravnim licima koja vrše javna ovlašćenja i pružaju usluge građanima, na način propisan posebnim zakonima i drugim propisima.

Član 158

Oblici neposrednog učešća građana u izjašnjavanju i odlučivanju su: inicijativa, građanska inicijativa, zbor građana, referendum (mjesni i opštinski) i drugi oblici izjašnjavanja i odlučivanja utvrđeni statutom.

Način i postupak učešća lokalnog stanovništva u izjašnjavanju i odlučivanju o poslovima od zajedničkog interesa bliže se uređuje statutom, u skladu sa zakonom.

Član 159

Građani imaju pravo da podnesu inicijativu nadležnim organima opštine radi razmatranja i odlučivanja o određenim pitanjima od interesa za lokalno stanovništvo.

O podnijetoj inicijativi nadležni organ lokalne uprave dužan je da zauzme stav i u roku od 30 dana o tome obavijesti podnosioca inicijative.

Ako organ ne postupi po inicijativi iz stava 1 ovog člana, podnosilac inicijative može da se obrati predsjedniku opštine ili skupštini.

Član 160

Građani imaju pravo na građansku inicijativu.

Građanskom inicijativom predlaže se donošenje ili promjena akta kojim se uređuju značajna pitanja iz nadležnosti lokalne samouprave.

Statutom se utvrđuju pitanja o kojima se može pokrenuti građanska inicijativa, potreban broj potpisa građana za pokretanje inicijative, postupak po inicijativi i druga pitanja od značaja za građansku inicijativu.

Ako nadležni organ ne prihvati građansku inicijativu, o pitanju o kojem se pokrenula građanska inicijativa može se raspisati referendum koji će se održati u roku od 90 dana od dana donošenja odluke.

Član 161

Zbor građana, većinom glasova prisutnih građana, usvaja zahtjeve i predloge i upućuje ih nadležnom organu.

Organi opštine dužni su da, u roku od 60 dana od dana održavanja zbora građana, razmotre zahtjeve i predloge i o njima obavijeste građane.

Način sazivanja zbora građana, način rada i odlučivanja uređuje se statutom ili posebnim aktom opštine.

Član 162

Na mjesnom referendumu građani sa dijela teritorije opštine izjašnjavaju se o pitanjima iz nadležnosti lokalne samouprave.

Uslovi i način sprovođenja i pitanja o kojima će se građani izjašnjavati mjesnim referendumom utvrđuju se statutom.

Član 163

Opštinski referendum se može raspisati radi prethodnog izjašnjavanja građana na teritoriji opštine o pojedinim pitanjima iz nadležnosti lokalne samouprave u slučajevima, na način i po postupku utvrđenim statutom opštine, u skladu sa zakonom.

Član 164

Pored oblika neposrednog odlučivanja i izjašnjavanja, građani mogu učestvovati u ostvarivanju lokalne samouprave i putem peticija, predloga i žalbi, u skladu sa statutom opštine.

Član 165

Svako ima pravo da podnese građansku žalbu ili uputi peticiju organima lokalne samouprave, kao i da od organa traži obavještenja iz njihovog djelokruga rada.

Žalba, odnosno peticija iz stava 1 ovog člana, može se podnijeti elektronskim putem, u skladu sa zakonom.

Organi kojima su upućeni zahtjevi iz stava 1 ovog člana, dužni su da donesu odluku, odnosno daju obavještenje u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Postupak podnošenja i postupanja organa po građanskoj žalbi i peticiji, bliže se uređuje statutom opštine.

Član 166

U cilju učešća lokalnog stanovništva u donošenju odluka od neposrednog i zajedničkog interesa, skupština posebnom odlukom uređuje način i postupak učešća stanovnika u vršenju javnih poslova.

Odlukom iz stava 1 ovog člana uređuju se: oblici (anketiranje, medija planovi, table za obavještanje, kutije primjedbi, predloga i sugestija, web sajtovi, dežurni telefoni, organizovanje radionica u mjesnim zajednicama, gostovanja predavača, stručni skupovi i okrugli stolovi i sl.), subjekti, postupci, rokovi i načini učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova, izvještaj o uspješnosti postupka i druga pitanja od značaja za aktivnosti lokalnog stanovništva u donošenju odluka.

Član 167

Prije donošenja planova i programa za pojedine oblasti u opštini, urbanističkih projekata, budžeta i opštih akata kojima se utvrđuju prava i obaveze građana, opština će obezbijediti učešće zainteresovane javnosti u donošenju odluka sprovođenjem postupka javne rasprave.

Opština će utvrditi program javne rasprave i odrediti organ koji će sprovesti javnu raspravu.

Javna rasprava se može sprovoditi i povodom drugih akata kojima se odlučuje o pitanjima od značaja za lokalno stanovništvo, u skladu sa statutom i odlukom opštine.

Javna rasprava ne može trajati kraće od 15 dana.

Član 168

Učešće lokalnog stanovništva u odlučivanju u poslovima iz člana 166 ovog zakona obezbjeđuju se, naročito:

1) pristupom informacijama o aktivnostima koje se planiraju i koje će se sprovoditi u toku godine na nivou opštine (utvrđivanje nacrt planova i programa za pojedine oblasti u opštini, urbanističkih projekata, budžeta i opštih akata, kojima se utvrđuju prava i obaveze građana) građanima, pravnim i fizičkim licima, nevladinim organizacijama i drugim zainteresovanim subjektima;

2) javnim objavljivanjem programa javne rasprave ili drugih oblika učešća građana u donošenju odluka nacrt plana i programa, urbanističkih projekata, budžeta i opštih akata, kojima se utvrđuju prava i obaveze građana, na način koji će biti dostupan svim učesnicima javne rasprave; programa javnih rasprava po pojedinim mjesnim zajednicama o potrebama lokalnog stanovništva, a posebno u stambenoj, komunalnoj, urbanističkoj i ekološkoj oblasti, obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj djelatnosti i dr.;

3) obavještanjem o načinu, rokovima, mjestu i vremenu održavanja javne rasprave sa potrebnim informacijama o predmetu javne rasprave;

4) obavezivanjem organa lokalne samouprave da razmotre sve prispjele komentare, predloge ili sugestije učesnika javne rasprave, sačine rezime komentara i stavova o prihvatanju, odnosno razlozima neprihvatanja, sačine izvještaj o rezultatima javne rasprave i uz nacrt plana i programa razvoja opštine, budžeta i opštih akata, kojima se utvrđuju prava i obaveze građana dostave predlagачu;

5) pristupom javnosti dokumenata, a naročito dostupnost tih dokumenata u pristupačnom formatu licima sa invaliditetom koja za to iskažu interes.

Program javne rasprave u opštinama gdje većinu ili značajan dio stanovništva čine pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica sadrži i način obezbjeđivanja učešća manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na njihovom jeziku.

XII. SARADNJA LOKALNE SAMOUPRAVE I GRAĐANA

Član 169

Organi lokalne samouprave obavezni su da obezbijede ostvarivanje prava i dužnosti lokalnog stanovništva na zakonit i efikasan način, uz poštovanje ličnosti i dostojanstva građanina.

Odbornici i lokalni funkcioneri obavezni su da se pridržavaju etičkog kodeksa.

Član 170

Organi lokalne samouprave obavezni su da građanima u ostvarivanju njihovih prava i interesa daju potrebne podatke, objašnjenja i obavještenja.

Davanje obavještenja ostvaruje se i putem tehničkih sredstava, brošura i medija.

Za postupanje u upravnim stvarima organi lokalne uprave su obavezni da javno istaknu standarde postupanja.

Član 171

Lokalni funkcioneri i starješine organa lokalne uprave obavezni su da odrede vrijeme prijema građana.

Na objektima gdje su smješteni organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, stručne službe, posebne i javne službe mora biti istaknut naziv organa, odnosno službe.

Na vidnom mjestu u organu, odnosno službi iz stava 2 ovog člana mora biti istaknut raspored službenih prostorija.

Na ulazu službenih prostorija mora biti istaknuto lično ime i zvanje, odnosno zanimanje lokalnog službenika i namještenika, odnosno drugog zaposlenog.

Član 172

Organi lokalne uprave i posebne službe dužni su da obezbijede knjigu utisaka i sanduče za primjedbe, predloge i pritužbe i prijem kod lica koje rukovode tim organima i službama, radi saopštavanja primjedbi ili prigovora na rad organa, odnosno službi ili na nepravilan odnos službenika

Na podnijete primjedbe organi, odnosno službe iz stava 1 ovog člana dužni su da pisano odgovore, u roku od 15 dana od dana prijema primjedbi ili prigovora, ukoliko to građanin zahtijeva.

Organi i službe iz stava 1 ovog člana obavezno jednom mjesečno analiziraju primjedbe, predloge i pritužbe građana i preduzimaju mjere za rješavanje problema zbog kojih se građani obraćaju.

Član 173

Za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti organa lokalne uprave, posebno u odnosu na ostvarivanje prava građana, organi lokalne uprave mogu organizovati rad u mjesnim zajednicama.

Poslove iz stava 1 ovog člana, način i mjesto njihovog vršenja određuje glavni administrator.

O načinu vršenja poslova iz stava 2 ovog člana, građani moraju biti javno obaviješteni.

XIII. ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I NEVLADINIH ORGANIZACIJA

Član 174

U cilju afirmisanja otvorenog i demokratskog društva, organi lokalne samouprave, organi i službe iz člana 69 ovog zakona i javne službe, saraduju sa nevladinim organizacijama.

Saradnja iz stava 1 ovog člana ostvaruje se naročito:

- 1) informisanjem o svim pitanjima značajnim za nevladine organizacije;
- 2) konsultovanjem nevladinih organizacija o programima razvoja lokalne samouprave i nacrtima opštih akata koje donosi skupština;
- 3) omogućavanjem učešća u radu radnih grupa za pripremu normativnih akata ili izradu projekata i programa;
- 4) organizovanjem zajedničkih javnih rasprava, okruglih stolova, seminara i sl.;
- 5) finansiranjem projekata nevladinih organizacija od interesa za lokalno stanovništvo, pod uslovima i po postupku propisanim opštim aktom opštine;
- 6) obezbjeđivanjem uslova za rad nevladinih organizacija, u skladu sa mogućnostima lokalne samouprave;
- 7) institutom „slobodne stolice” i
- 8) na drugi način propisan statutom opštine.

XIV. ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I JAVNIH SLUŽBI ČIJI JE OSNIVAČ DRŽAVA

Član 175

Organi lokalne samouprave ostvaruju saradnju sa javnim službama i drugim pravnim licima čiji je osnivač država, učestvuju u postupku utvrđivanja i sprovođenja planova i programa razvoja i daju predloge, sugestije i mišljenja u pogledu vršenja djelatnosti na teritoriji opštine.

Javne službe i druga pravna lica iz stava 1 ovog člana dužni su da u postupku pripreme planova i programa razvoja iz svoje djelatnosti, na teritoriji opštine, kao i izvještaje o njihovom ostvarivanju dostave organima lokalne samouprave.

Član 176

U slučaju neostvarivanja saradnje na način propisan ovim zakonom, nadležni organi lokalne samouprave mogu obavijestiti Vladu i zahtijevati preduzimanje odgovarajućih mjera.

O preduzetim mjerama Vlada će obavijestiti nadležni organ lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja.

XV. ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I DRŽAVNIH ORGANA I ORGANA DRŽAVNE UPRAVE

Član 177

Odnosi između organa lokalne samouprave i državnih organa i organa državne uprave zasnivaju se na međusobnoj saradnji i nadzoru državnih organa nad zakonitošću rada organa lokalne samouprave.

Član 178

U vršenju poslova i zadataka lokalne samouprave koji se odnose na utvrđivanje i ostvarivanje sloboda, prava i dužnosti građana, nadležni državni organi, odnosno organi državne uprave vrše nadzor nad zakonitošću rada organa lokalne samouprave i imaju prava i dužnosti utvrđene zakonom.

Član 179

Organi lokalne samouprave u vršenju poslova iz svog djelokruga:

- 1) učestvuju u pripremi zakona i drugih akata čija je sadržina od interesa za ostvarivanje i razvoj lokalne samouprave;
- 2) daju predloge za preduzimanje aktivnosti državnih organa, odnosno organa državne uprave na razvijanju lokalne samouprave;
- 3) traže mišljenje od nadležnih državnih organa, odnosno organa državne uprave u vezi sa primjenom zakona koji su od neposrednog uticaja na razvoj i ostvarivanje lokalne samouprave i rad organa lokalne samouprave;
- 4) daju državnim organima, odnosno organima državne uprave inicijative za uređenje odnosa od značaja za lokalnu samoupravu i preduzimanje mjera od značaja za rješavanje pitanja u okviru prava i dužnosti lokalne samouprave.

U slučaju iz tač. 3 i 4 ovog člana, nadležni državni organ, odnosno organ državne uprave dužan je da, u roku od 30 dana od dana dostavljanja mišljenja odnosno inicijative, dostavi odgovor organima lokalne samouprave.

Član 180

U ostvarivanju saradnje sa organima lokalne samouprave državni organi, odnosno organi državne uprave:

- 1) obavještavaju organe lokalne samouprave, po sopstvenoj inicijativi ili na njihov zahtjev, o mjerama koje preduzimaju ili namjeravaju da preduzmu u izvršavanju zakona i drugih propisa o zaštiti zakonitosti, pojavama koje ih narušavaju i mjerama za otklanjanje nepravilosti, o ostvarivanju prava građana na lokalnu samoupravu, kao i drugim pitanjima od neposrednog interesa za ostvarivanje lokalne samouprave i rad tih organa;
- 2) pružaju stručnu pomoć organima lokalne samouprave u vezi sa obavljanjem njihovih poslova;
- 3) traže izvještaje, podatke i obavještenja o obavljanju poslova u okviru prava i dužnosti lokalne samouprave, kao i drugim pitanjima koja su od interesa za ostvarivanje funkcije državnih organa, odnosno organa državne uprave;
- 4) vrše druge poslove, u skladu sa zakonom.

Član 181

Organi državne uprave dužni su da u postupku pripreme zakona i drugih propisa i opštih akata kojima se uređuju položaj, prava i obaveze lokalne samouprave, nacрте, odnosno predloge zakona i drugih akata dostave opštini na izjašnjenje, odnosno asocijaciji opština.

Rok za izjašnjenje ne može biti kraći od 15 dana od dana dostavljanja akta iz stava 1 ovog člana.

Član 182

Organi lokalne samouprave, na zahtjev državnih organa, odnosno organa državne uprave dužni su da dostavljaju podatke i obavještenja od značaja za ostvarivanje funkcija tih organa.

Državni organi, odnosno organi državne uprave i organi lokalne samouprave ne mogu utvrđivati naknade za međusobno pružene usluge i razmjenu službenih podataka potrebnih za ostvarivanje njihovih funkcija.

XVI. ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I VLADE

Član 183

Kad organ državne uprave nadležan za određenu upravnu oblast smatra da opšti akt skupštine ili predsjednika opštine nije u saglasnosti sa zakonom ili Ustavom, upozoriće skupštinu ili predsjednika opštine da u određenom roku preduzme odgovarajuće mjere radi usaglašavanja tog akta.

Kad skupština, odnosno predsjednik opštine ne postupi po upozorenju u ostavljenom roku, organ državne uprave nadležan za određenu upravnu oblast o tome obavještava Ministarstvo, koje je dužno da Vladi predloži preduzimanje mjera iz člana 184 ovog zakona.

Član 184

Kad Vlada smatra da se opštim aktom skupštine ili predsjednika opštine narušavaju ili ograničavaju Ustavom ili zakonom utvrđene slobode i prava građana, na predlog Ministarstva, obustaviće od izvršenja taj akt i pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Crne Gore, najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o obustavi.

Ukoliko Vlada, u roku iz stava 1 ovog člana, ne pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Crne Gore, opšti akt se primjenjuje.

Član 185

Kad skupština opštine duže od šest mjeseci ne održava sjednice, ne izvršava odluke nadležnih sudova ili ne izvršava zakonom utvrđene obaveze čime se onemogućava ostvarivanje prava građana ili nanosi znatna materijalna šteta, Vlada će upozoriti skupštinu, da u određenom roku, obezbijedi ostvarivanje svojih funkcija, odnosno izvrši zakonom utvrđene obaveze.

Ako skupština, u roku iz stava 1 ovog člana, ne uspostavi obavljanje svojih funkcija, odnosno ne izvrši zakonom utvrđene obaveze, Vlada će, na predlog Ministarstva, raspustiti skupštinu.

U slučaju raspuštanja skupštine, funkciju skupštine do konstituisanja nove skupštine vrši odbor povjerenika, koji imenuje Vlada.

XVII. SARADNJA I UDRUŽIVANJE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 186

U vršenju poslova iz sopstvene nadležnosti, opštine mogu, na principima dobrovoljnosti i solidarnosti, slobodno saradivati i udruživati sredstva za vršenje poslova od zajedničkog interesa, u cilju zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva.

Član 187

Opštine mogu osnovati svoju asocijaciju opština za teritoriju Crne Gore.

Asocijacijom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se asocijacija koju je osnovalo više od polovine opština.

Član 188

Upisom u evidenciju asocijacija opština stiče svojstvo pravnog lica.

Organizacija, način rada i finansiranje asocijacije iz stava 1 ovog člana uređuje se statutom asocijacije.

Sadržaj i način vođenja evidencije asocijacije opština propisuje Ministarstvo.

Član 189

Opštine i asocijacija iz člana 187 ovog zakona, u okviru svojih nadležnosti, mogu slobodno saradivati sa lokalnim zajednicama i asocijacijama drugih zemalja, radi ostvarivanja zajedničkih interesa i udruživati se u regionalne i međunarodne organizacije lokalnih vlasti.

Član 190

Dvije ili više opština mogu, radi zajedničkog, ekonomičnijeg i racionalnijeg vršenja određenih poslova iz sopstvene nadležnosti, osnovati privredno društvo ili javnu ustanovu, u skladu sa zakonom.

Član 191

Radi zajedničkog vršenja određenih poslova iz sopstvene nadležnosti, opština može zaključiti poseban ugovor sa drugom opštinom, ako je to u njihovom zajedničkom interesu.

Ugovorom iz st. 1 ovog člana uređuje se naziv i sjedište zajedničkog organa, privrednog društva, ustanove ili druge organizacije, stvarna i mjesna nadležnost, vrsta, obim i način obavljanja zajedničkih poslova, način rada, odlučivanja i finansiranja, i nadzor nad radom, posebna prava i obaveze zaposlenih kao i druga pitanja od značaja za osnivanje, rad i prestanka rada.

Nadležni organ lokalne uprave, odnosno posebne službe, koji na osnovu ugovora vrši poslove iz stava 1 ovog člana, dužan je da podnese godišnji izvještaj o radu, izvještaj o finansijskom poslovanju i godišnji program rada opštinama koje su zaključile ugovor radi zajedničkog vršenja određenih poslova.

XVIII. JAVNOST I TRANSPARENTNOST RADA

Član 192

Javnost i transparentnost rada organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave, posebnih, stručnih službi i javnih službi, obezbjeđuje se u skladu sa zakonom.

Način ostvarivanja prava i obaveza iz stava 1 ovog člana, bliže se uređuje statutom, odlukom i poslovníkom skupštine.

Član 193

Organi lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe obavezne su da upoznaju javnost o vršenju poslova iz svog djelokruga i izvještavaju je o svom radu putem medija ili na drugi pogodan način.

Davanje određenih podataka vrši se u skladu sa posebnim zakonom.

Član 194

Izvještaje, informacije i podatke o vršenju poslova organa lokalne uprave, odnosno posebne službe daje lice koje rukovodi tim organom, odnosno službom ili lice koje on ovlasti i lično su odgovorni za njihovu tačnost i blagovremenost.

Član 195

Organi lokalne uprave obavezni su da upoznaju javnost o procjeni analize uticaja odluka i drugih propisa (RIA) koje donosi skupština i predsjednik opštine, na način i po postupku utvrđenim statutom.

Organi lokalne uprave obavezni su da javno objave održavanje savjetovanja ili drugih oblika stručne obrade i rasprave o pitanjima iz svog djelokruga, omogućće učesće građana i praćenje rada od strane medija.

XIX. ZAŠTITA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 196

Kad se pojedinačnim aktima ili radnjama državnih organa, organa državne uprave ili pravnih lica koja vrše javna ovlašćenja narušava pravo građana na lokalnu samoupravu, organi opštine mogu podnijeti ustavnu žalbu Ustavnom sudu Crne Gore.

Član 197

Kad se zakonom koji je usvojila Skupština Crne Gore narušava pravo građana na lokalnu samoupravu, asocijacija iz člana 187 ovog zakona može podnijeti inicijativu Predsjedniku Crne Gore da takav zakon ne proglasi.

Član 198

Radi unapređenja rada lokalne samouprave u opštini se može osnovati Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave (u daljem tekstu Savjet).

Članove Savjeta bira skupština opštine iz reda istaknutih i uglednih građana opštine i stručnjaka iz oblasti od značaja za lokalnu samoupravu.

Savjet ima pravo da državnim organima, organima lokalne samouprave i javnim službama podnosi predloge za unapređenje i razvoj lokalne samouprave, podizanje nivoa kvaliteta javnih usluga, zaštitu Ustavom i zakonom utvrđenih prava i dužnosti opštine i zaštitu sloboda i prava lokalnog stanovništva.

Organi i službe iz stava 3 ovog člana dužni su da se izjasne o predlozima Savjeta u primjerenom roku, a najduže u roku od 60 dana od dana podnošenja predloga.

Statutom opštine i aktom o osnivanju Savjeta bliže se utvrđuju prava i dužnosti, sastav i način izbora i rada Savjeta i druga pitanja od značaja za njegovo funkcionisanje.

XX. NADZOR

Član 199

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem odredbi ovog zakona koje se odnose na zasnivanje radnog odnosa, odnosno popunu radnih mjesta u organima lokalne uprave, stručnim službama i posebnim službama, kao i na prava, dužnosti i odgovornosti lokalnih službenika i namještenika vrši Ministarstvo, preko upravne inspekcije.

U pogledu ovlaštenja upravnog inspektora i mjera koje preduzima u vršenju inspekcijskog nadzora primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

XXI. KAZNENE ODREDBE

Član 200

Novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u opštini ako:

- 1) ne donese odluku o izboru kandidata i ne dostavi je jedinici za ljudske resurse u roku od deset dana od dana prijema liste za izbor (116 stav 2);
- 2) donese odluku o zasnivanju radnog odnosa na određeno vrijeme suprotno članu 118 st. 2, 3 i 4 ovog zakona;
- 3) rasporedi lokalnog službenika, odnosno namještenika suprotno članu 125 st. 1 do 6;
- 4) ako ne donese rješenje o ocjeni rada službenika, odnosno namještenika, do 31. januara tekuće za prethodnu godinu (član 127 stav 3)
- 5) ne donose novo rješenje u roku od 20 dana od dana prijema rješenja Komisije za žalbe (142 stav 4);
- 6) omogući trećem licu dostupnost podataka iz kadrovske evidencije suprotno članu 147 stav 4.

XXII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 201

Opštine su dužne da statute i druge opšte akte usklade sa ovim zakonom, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 202

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 203

Lokalni službenici koji se na dan stupanja na snagu ovog zakona zateknu na radu u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi nastavljaju sa radom u zvanjima koja su stekli po dosadašnjim propisima, do donošenja rješenja o raspoređivanju u skladu sa aktom iz člana 202 ovog zakona.

Član 204

Sekretari skupština i glavni administratori imenovani u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni list RCG“, br. 42/03, 28/04, 75/05 i 13/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 38/12, 10/14 i 3/16) nastavljaju sa radom do isteka mandata na koji su imenovani.

Član 205

Lica koja vrše poslove visokog rukovodnog kadra, koja su imenovana, odnosno postavljena do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju sa radom do isteka vremena na koje su imenovani ili postavljeni.

Član 206

Inspektori, odnosno ovlašćena lica koji su postavljeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju sa radom do isteka vremena na koje su postavljeni.

Član 207

Postupak odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima lokalnih službenika, odnosno namještenika, kao i postupak izbora po oglasu, koji nije pravosnažno okončan do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 39/11, 66/12 i 34/14).

Član 208

Disciplinski postupak protiv lokalnog službenika i namještenika koji nije pravosnažno okončan do dana stupanja na snagu ovog zakona vodi i disciplinsku mjeru izriče disciplinska komisija obrazovana u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 39/11, 66/12 i 34/14).

Do imenovanja predsjednika i članova Disciplinske komisije u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika, disciplinski postupak za teže povrede

službenih dužnosti lokalnih službenika i namještenika i disciplinski postupak protiv lica koja vrše poslove visokog rukovodnog kadra vodi se i disciplinske mjere izriču se u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 39/11, 66/12 i 34/14).

Član 209

Do imenovanja predsjednika i članova Komisije za žalbe u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika, o žalbi na rješenja kojima je odlučeno o pravima i obavezama lokalnih službenika, odnosno namještenika i odluku o izboru lokalnog službenika, odnosno namještenika, žalba se podnosi komisijama za žalbe opština obrazovanim po dosadašnjim propisima.

Član 210

Novčana potraživanja iz rada nastala od 1. januara 2013. godine do stupanja na snagu ovog zakona, zastarijevaju u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 211

Odredbe člana 71 stav 1 tačka 2 i čl. 121, 122 i 128 ovog zakona, primjenjivaće se od 1. jula 2018. godine.

Do 30. juna 2018. godine na sprovođenje javnog konkursa i provjeru sposobnosti kandidata za sekretara skupštine, glavnog administratora i radna mjesta visokog rukovodnog kadra, kao i na ocjenjivanje rada lica koja vrše poslove visokog rukovodnog kadra, sekretara skupštine i glavnog administratora shodno će se primjenjivati Zakon o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 39/11, 66/12 i 34/14).

Član 212

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni list RCG“, br. 42/03, 28/04, 75/05 i 13/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 38/12, 10/14 i 3/16), Zakon o mjesnim zajednicama („Službeni list SRCG“, broj 8/82) i Uredba o službenim zvanjima lokalnih službenika i namještenika i uslovima za njihovo vršenje u organima lokalne uprave („Službeni list CG“, broj 15/13).

Član 213

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ź E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 4 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje sistem lokalne samouprave.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Dosadašnja primjena važećih zakonskih rješenja u oblasti lokalne samouprave, ukazala je na potrebu za daljim unaprijeđenjem funkcionisanja i rada ovog sistema. Posredstvom jedinica lokalne samouprave, građani ostvaruju najveći broj svojih potreba, tako da zavisno od kvaliteta pruženih usluga na lokalnom nivou u značajnoj mjeri zavisi i ukupan kvalitet života lokalnog stanovništva.

U tom kontekstu, Vlada Crne Gore je prepoznala potrebu za unaprijeđenjem funkcionisanja sistema lokalne samouprave, pa je Strategijom reforme javne uprave u Crnoj Gori 2016-2020 koju je Vlada usvojila na sjednici od 28. jula 2016. godine, planirana izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi u cilju unapređenja i poboljšanja funkcionisanja lokalne samouprave i kvalitetnijeg i efikasnijeg ostvarivanja prava građana i organa vlasti na lokalnom nivou. Isti je Vlada povukla iz skupštinske procedure, decembra 2016.godine. Programom rada Vlade za II kvartal 2017. godine predviđeno donošenje novog Zakona o lokalnoj samoupravi, pri čijoj su izradi poštovani principi Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, standardi Savjeta Evrope i komparativna rješenja najbolje prakse kako u okruženju tako i u drugim evropskim zemljama.

Potreba za nastavkom reformskog procesa ukupnog sistema javne uprave u Crnoj Gori, čiji značajan dio predstavlja sistem lokalne samouprave je, takođe, razlog pripreme Predloga zakona o lokalnoj samoupravi. U tom smislu, ovaj Zakon ima za cilj, da se obezbijedi adekvatniji, unaprijeđeniji pravni okvir za uspješno funkcionisanje sistema lokalne samouprave, odnosno da se u tom okviru potpunije i preciznije regulišu normativne pretpostavke za ostvarivanje prava građana na lokalnu samoupravu, te da se iz njega uklone ona rješenja koja nijesu dala pozitivne efekte ili su se pokazala kao sporna u pogledu njihove primjene.

Uz taj osnovni cilj, postojala je potreba da se ovim Zakonom izvrši usklađivanje pojedinih njegovih odredbi sa Ustavom i Ustavnim amandmanom I, kao i da se izvrši usklađivanje zakona sa zakonima kojima se uređuju pitanja od značaja za rad i funkcionisanje lokalne samouprave, i to: sa novim rješenjima Predloga zakona o državnim službenicima i namještenicima, Zakona o finansiranju lokalne samouprave, Zakona o izboru odbornika i poslanika, Zakona o državnoj imovini, Zakona o strancima, Zakona o registrima prebivališta i boravišta, Zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija, Zakona o

prekršajima, Zakona o sudovima i Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. Pored toga, bilo je potrebno regulisati službeničke odnose na lokalnom nivou, s obzirom na njihove specifičnosti, jer se u praksi pokazalo da na određene odnose lokalnih službenika i namještenika nije moguće shodno primijeniti Zakon o državnim službenicima i namještenicima.

U Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2016. godinu ukazano je da Crna Gora treba dodatno da unaprijedi normativni okvir za službenički sistem u cilju pune primjene zapošljavanja po sistemu zasluga, mobilnosti, kako na centralnom tako i na lokalnom nivou.

Predlog zakona o lokalnoj samoupravi zadržava dosadašnji koncept lokalne samouprave (jednostепенost, monotipnost oblika lokalne samouprave i jednake nadležnosti), a predložena rješenja su u funkciji unapređenja načela na kojima počiva sistem lokalne samouprave, **načelo profesionalnosti, odgovornosti, otvorenosti, ekonomičnosti i efikasnosti rada organa lokalne samouprave.**

Ključna rješenja kojima se rukovodilo Ministarstvo javne uprave prilikom izrade Predloga zakona o lokalnoj samoupravi, odnose se na:

- **obezbjeđenje ustavnog prava građana na lokalnu samoupravu** (propisani su jasni rokovi za konstituisanje skupštine, izbora predsjednika skupštine i predsjednika opštine. U slučaju nepoštovanja ovih rokova, Predsjednik Crne Gore raspisuje nove izbore
- **jačanje načela efikasnosti skupštine opštine, kao predstavničkog organa građana kroz sprečavanje odugovlačenja, odnosno odlaganja rada sjednica;** (propisani su jasni rokovi u pogledu sazivanja i održavanja redovnih sjednica skupštine)
- **profesionalizaciju funkcije predsjednika skupštine opštine** (skupština obavlja značajne funkcije kao što su: razvojna, normativna, budžetska, osnivačka, kadrovska.)
- **jačanje načela zakonitosti rada opštine** (skupština opštine razmatra izvještaj o realizaciji preporuka Državne revizorske institucije).
- **jačanje načela profesionalnosti i stručnosti lokalne uprave** (propisani su strožiji uslovi za sticanje zvanja, odnosno vršenja funkcije: starješine organa, sekretara skupštine, direktora direkcije, direktora uprave, rukovodioca službe, menadžera i glavnog administratora u cilju stvaranja preduslova za odabir kvalitetnog kadra. Navedene funkcije zahtijevaju posebnu odgovornost i visok stepen stručnosti).
- **Naglašavanje i jačanje funkcije glavnog administratora u izvršavanju poslova lokalne uprave** u cilju povećanja nivoa kvaliteta, efikasnosti, ekonomičnosti i transparentnosti rada organa lokalne uprave, praćenjem i koordiniranjem njihovog rada, rada stručnih i posebnih službi, te davanjem stručnih uputstava i instrukcija radi pravilne primjene zakona i drugih propisa.
- **jačanje menadžerske funkcije** u pravcu prelaska sa sadašnje administrativne na menadžersko-razvojnu funkciju. Opština može imati menadžera, kome se, u odnosu na ranija zakonska rješenja proširuje krug poslova, odnosno normativno poboljšava njegova pozicija. Propisuje se postavljenje menadžera na osnovu javnog konkursa na period od pet godina iz razloga jačanja profesionalnosti i odgovornosti rada lica koje vrši dužnost menadžera.
- **organi lokalne uprave, između ostalog, vrše pripremu i procjenu analize uticaja odluka i drugih propisa (RIA)** koje donose skupština opštine i predsjednik opštine, u skladu sa aktom organa državne uprave nadležnog za poslove finansija, te da će se ova norma primjenjivati od 1. jula 2018.godine, radi sprovođenja obuka službenika koji će vršiti ove poslove.

- **regulisanje statusnih pitanja lokalnih službenika i namještenika** te unapređenja funkcije upravljanja ljudskim resursima na lokalnom nivou.
- **uređenje službeničkih odnosa lokalnih službenika i namještenika** s obzirom na njihove specifičnosti, bilo je potrebno posebno izdvojiti i regulisati određene odnose odnosno pitanja, dok se izdvajaju pitanja na koja se shodno može primijeniti zakon kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika. Posebno napominjemo da je razrađen službenički sistem i uređena kategorizacija radnih mjesta i zvanja lokalnih službenika i namještenika, te prepoznata nova zvanja, između ostalih i zvanje glavni gradski arhitekta kao i rukovodilac službe koja vrši zajedničke i stručne poslove.
- **planiranje i kontrolu zapošljavanja u opštinama kroz donošenje kadrovsog plana i vođenje centralne kadrovske evidencije** - propisana je obaveza predsjednika opštine da donosi kadrovski plan kao instrument upravljanja kadrovima koji ima za cilj stalnu analizu i planiranje u pravcu potreba novog zapošljavanja, profesionalnog razvoja i obuke kadra, pripravnika i što je važno mobilnosti kadra u organima lokalne uprave. Podaci iz kadrovske evidencije po službenoj dužnosti, dostavljaju se organu za upravljanje kadrovima koji vodi Centralnu kadrovsku evidenciju.
- **profesionalizaciju Komisije za žalbe i Disciplinske komisije** - Dosadašnja zakonska rješenja na osnovu kojih je svaka jedinica lokalne samouprave imala disciplinsku komisiju pokazala se kao neadekvatna i necjelishodna, pa se novim zakonskim rješenjima pribjeglo njenoj profesionalizaciji, radi uštede i ekonomičnijeg i efikasnijeg vođenja disciplinskog postupka. Novina u Predlogu zakona je da disciplinski postupak za lakšu povredu službene dužnosti protiv lokalnog službenika, odnosno namještenika vodi i odluku predlaže ovlašćeni službenik koga odredi starješina organa, dok za težu povredu službene dužnosti protiv lokalnog službenika, odnosno namještenika vodi i odluku izriče Disciplinska komisija obrazovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenik.
- **utvrđivanje kaznenih odredbi** odgovornih lica u opštini.

Prije početka rada na pripremi teksta Nacrta zakona, shodno Uredbi o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija, Ministarstvo javne uprave je uputilo javni poziv NVO, objavljena je lista kandidata i donijeta Odluka o izboru predstavnika NVO.

Za pripremu Nacrta zakona Ministarstvo javne uprave, kao obrađivač, rješenjem broj:01-050/17-1422 od 07. marta 2017.godine, obrazovalo je međuresorsku radnu grupu koju su, pored predstavnika ovog ministarstva, činili i predstavnici Ministarstva finansija, Ministarstva pravde, predstavnici Zajednice opština Crne Gore i predstavnik nevladinog sektora. Radna grupa je intezivno radila na izradi teksta i na pronalaženju najadekvatnijih i najkvalitetnijih rješenja, održala veći broj sastanaka i pripremila tekst Nacrta zakona.

Nakon toga Ministarstvo javne uprave sprovelo je postupak javne rasprave o Nacrtu zakona o lokalnoj samoupravi. Javne rasprava je trajala 40 dana od dana objavljivanja teksta Nacrta zakona u dnevnom listu "Pobjeda" i na sajtu Ministarstva, počev od počev od 08.juna do 19.jula 2017.godine.

Javna rasprava je održana uz podršku EU Projekta „Tehnička podrška razvoju institucionalnih mehanizama za saradnju između Vlade i organizacija civilnog društva u Crnoj Gori”. U okviru javne rasprave, organizovana su tri okrugla stola u Bijelom Polju, Baru i Podgorici, a sugestije i primjedbe su dostavljane elektronskim putem i na drugi način.

Takođe, predstavnica Ministarstva javne uprave i predstavnici Evropske komisije su u neposrednoj komunikaciji na sjednicama Evropske komisije u Briselu od 18.09.-20.09. 2017. godine

razmotrili Nacrt zakona, te je u skladu sa njihovim sugestijama i predlozima inoviran tekst Nacrta zakona o lokalnoj samoupravi.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Tekst ovog zakona usaglašen je sa opštim principima Savjeta Evrope–Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Poglavlje I. - Osnovne odredbe – Odredbom člana 1 propisano je da organi i građani lokalne samouprave uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, da se lokalna samouprava ostvaruje u opštini, opštini u okviru Glavnog grada, Glavnom gradu i Prijestonici, a radi što neposrednijeg i efikasnijeg vršenja poslova i zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva ostvari se u i u mjesnoj samoupravi (član 2), a članom 3 je propisano da se ista ostvaruje na načelima demokratije, decentralizacije, depolitizacije, autonomnosti, zakonitosti, profesionalnosti i efikasnosti.

U opštini se vrše poslovi od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo, kao i poslovi koji su joj prenijeti zakonom ili povjereni propisom Vlade, te da poslove iz svoje nadležnosti vrši preko svojih organa, organa mjesne samouprave i javnih službi, da građani pravo na lokalnu samoupravu ostvaruju neposredno i preko slobodno izabраниh predstavnika u organima lokalne samouprave, kao i da stranac može ostvarivati pojedina prava u lokalnoj samoupravi pod uslovima i na način utvrđen zakonom (čl.4-6).

U vršenju svojih poslova opština obezbjeđuje jednakost građana, pravnih lica i drugih subjekata u ostvarivanju prava na lokalnu samoupravu (član 7), nadalje propisano je da lokalni službenik, odnosno namještenik vrši poslove politički neutralno i nepristrasno u skladu sa javnim interesom (član 8), a odredbom člana 9 štiti se pravo na lokalnu samoupravu propisivanjem da u vršenju poslova opština je samostalna i njena prava ne mogu biti uskraćena ili organičena aktima državnih organa, osim u slučajevima utvrđenim zakonom, u skladu sa Ustavom.

Predlogom zakona propisano je da opština ima imovinu i prihode kojima samostalno raspolaže u skladu sa zakonom (član 10), da obezbjeđuje uslove za zaštitu i unapređenje manjinskih prava, u skladu sa Ustavom, međunarodnim pravnim ugovorima i posebnim zakonom (član 11), da je rad organa opštine, organa lokalne uprave, stručnih službi, posebnih službi, glavnog administratora i javnih službi javan (član 12), da se prilikom priprema zakona i drugih akata kojima se uređuju položaj, prava i obaveze lokalne samouprave, naročito u oblastima utvrđenim ovim zakonom, obezbjeđuje izjašnjavanje opština (član 13), da se odnosi između organa opštine i državnih organa zasnivaju na načelima međusobne saradnje, u skladu sa zakonom (član 14), da se opštine mogu udruživati i međusobno saradivati te da uživaju pravnu zaštitu u skladu sa Ustavom i zakonom (čl. 15 i 16), da se odredbe ovog zakona primjenjuju i na opštinu u okviru Glavnog grada, Glavni grad i Prijesticu ukoliko ovim i posebnim zakonom nije drukčije određeno (član 17). Član 18 upućuje na upotrebu rodno osjetljivog jezika.

Poglavljem II. Pravni status opštine – Propisano je da opština ima svojstvo pravnog lica, ima naziv i teritoriju utvrđenu zakonom, te da donosi statut i druge opšte akte, da može imati grb i zastavu (simboli) i praznik te da, na odredbe statuta kojim se uređuje oblik i sadržina simbola i praznik, saglasnost daje

Vlada Crne Gore. Takođe, definisano je da opština i njeni organi imaju pečat, te da se izrada, upotreba, čuvanje i uništavanje pečata i druga pitanja koja se odnose na upotrebu pečata, uređuju posebnom odlukom skupštine opštine (čl. 19-23).

Poglavlje III. Poslovi lokalne samouprave – (24-32) regulisani su poslovi lokalne samouprave - zadržan je omnibus sistem nadležnosti po kojem opštine vrše iste poslove sa izuzetkom Glavnog grada i Prijestonice.

Predlogom zakona propisano je da se sopstveni poslovi utvrđuju zakonom i statutom opštine, a koje opština bliže uređuje svojim aktima, u skladu sa svojim mogućnostima, interesima i potrebama lokalnog stanovništva (član 24), te da opština može obavljati i druge poslove koji su od interesa za lokalno stanovništvo, koji nijesu u nadležnosti državnih organa ili drugih organa i organizacija (član 25). Nadalje, propisani su poslovi koje opština vrši, uređuje i obezbjeđuje u okviru sopstvenih nadležnosti, da radi obezbjeđivanja vršenja poslova iz svoje nadležnosti opština osniva organe lokalne uprave, ustanove i privredna društva i druge oblike organizovanja, radi pružanja javnih usluga (u daljem tekstu: javne službe) te da Vlada može da zahtijeva od opština da zajednički obezbijede vršenje tih poslova ili utvrdi javni interes i obezbijedi njihovo vršenje, kada ocijeni da je vršenje sopstvenih poslova od zajedničkog interesa za dvije ili više opština, (čl. 26-31).

U cilju efikasnijeg i ekonomičnijeg vršenja poslova iz nadležnosti državne uprave zakonom se ili propisom Vlade pojedini poslovi državne uprave mogu prenijeti, odnosno povjeriti opštini (član 31). U oblasti obrazovanja, primarne zdravstvene zaštite, socijalne i dječje zaštite, zapošljavanja i u drugim oblastima od interesa za lokalno stanovništvo Predlog zakona o lokalnoj samoupravi ne određuje nadležnost već propisuje da opština u ovim oblastima ima nadležnosti propisane zakonom (član 32)

Poglavljem IV. Imovina opštine definisano je da opština ima imovinu, koju čine nepokretne i pokretne stvari, novčana sredstva, hartije od vrijednosti i druga imovinska prava, u skladu sa zakonom, da raspolaze i upravlja svojom imovinom shodno njenoj namjeni, u skladu sa zakonom i pažnjom dobrog privrednika, te da su opština i javne službe čiji je ona osnivač dužne da vode evidenciju o svojoj imovini (čl. 33 i 34).

Poglavljem V. Organi opštine propisani su organi opštine i to: skupština opštine i predsjednika opštine

Potpoglavlje 1 sadrži odredbe koje se odnose na skupštinu opštine

Odredbama čl. 35 i 36 propisano je da je Skupština predstavnički organ građana čiji se članovi, odnosno odbornici biraju od strane građana u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor odbornika i poslanika na osnovu slobodnog, opšteg, jednakog i neposrednog biračkog prava, da izbore za skupštinu raspisuje Predsjednik Crne Gore, da se izbori održavaju najkasnije 15 dana prije isteka mandata skupštine, te da u slučaju da se izbori ne raspišu u skladu sa zakonom, izbore raspisuje Vlada.

Članom 37 se na jasniji i precizniji način u odnosu na važeći zakon uređuju pitanja trajanja mandata skupštine opštine, kao i pitanja raspuštanja i skraćanja mandata skupštine opštine, mogućnost produženja mandata skupštine u izuzetnim situacijama vanrednog stanja, te pitanje raspisivanja izbora za skupštinu opštine u slučaju prestanka mandata prije isteka vremena.

Članom 38 propisane su funkcije, odnosno nadležnosti skupštine opštine. One su utvrđene kao razvojne, normativne, budžetske, osnivačke i kadrovske. U okviru razvojnih poslova Skupština donosi strateške planove razvoja; u okviru normativnih poslova skupštine donosi Statut, odluke o porezima i ostale odluke, u okviru budžetskih poslova donosi: budžet, završni račun, odlučuje o zaduživanju i davanju garancija, u skladu sa zakonom; u okviru kadrovskih poslova Skupština bira i razrješava predsjednika skupštine, predsjednika opštine i potpredsjednika skupštine, daje saglasnost na odluku o imenovanju i razrješenju potpredsjednika opštine, imenuje sekretara skupštine na predlog predsjednika skupštine, imenuje članove radnih tijela skupštine, imenuje i razrješava članove organa upravljanja javnih službi, te vrši ostale poslove iz svoje nadležnosti. Takođe, propisano je i da skupština opštine može imati stručnu službu. U cilju efikasnijeg konstituisanja novoizabrane skupštine, odredbom člana 39, propisan je postupak, rokovi za sazivanje i održavanje konstitutivne sjednice kao i ovlaštenja predsjednika Crne Gore u slučaju da se ista ne konstituiše u roku od 60 dana od dana utvrđivanja konačnih rezultata izbora da raspiše nove izbore za skupštinu. Pored navedenog predložena rješenja treba da obezbijede ostvarivanje ustavnog prava građana - prava na lokalnu samoupravu.

Imajući u vidu da su se u praksi javljali problemi u odnosu na vremenski period između dana sazivanja i dana održavanja sjednice, što je za posljedicu imalo odugovlačenje rada skupštine, odredbom člana 40, predlaže se rješenje prema kome se sjednica skupštine održava najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja. Pored toga, propisano je da Skupštinu saziva predsjednik skupštine po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca, po sopstvenoj inicijativi, na zahtjev predsjednika opštine, najmanje jedne trećine odbornika i po inicijativi građana, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno inicijative. Ukoliko predsjednik skupštine ne sazove sjednicu, istu saziva podnosilac zahtjeva, odnosno inicijative, a njom predsjedava odbornik kojeg odredi podnosilac zahtjeva.

Prema važećem zakonu skupština opštine donosi odluke većinom glasova prisutnih odbornika, pri čemu zakon ili statut može propisati izuzetke od ovog pravila, odnosno slučajeve u kojima se odlučuje nekom drugom većinom. Predlogom zakona, odredbom člana 41, predloženo je rješenje prema kome bi samo zakon, a ne i statut, mogao propisivati u kojim slučajevima skupština opštine odlučuje nekom drugom većinom, a ne prostom većinom. Pored toga, predlaže se poslovníkom skupštine opštine bude uređen način njenog rada, kao i sva druga pitanja u vezi sa odlučivanjem koja nijesu uređena ovim zakonom. Takođe, ovim članom definisano je da pravo predlaganja odluka, drugih propisa i opštih akata ima predsjednik opštine, odbornik i građani čiji broj se utvrđuje statutom opštine.

Odredbom člana 42 propisani su prava odbornika da ne može biti pozvan na krivičnu odgovornost, pritvoren ili kažnjen za iznešeno mišljenje ili glasanje u vršenju odborničke funkcije.

Imajući u vidu značaj pitanja koja su u nadležnosti Skupštine, odredbom člana 43, propisano je da skupština, radi efikasnog i racionalnog vršenja poslova iz svoje nadležnosti, obrazuje odbore i savjete, kao stalna radna tijela, a mogu se obrazovati i komisije kao povremena radna tijela.

Članom 44 definisano je da skupština u vršenju poslova iz svog djelokruga donosi statut, odluke i druge akte od kojih je statut osnovni akt kojim se uređuje organizacija, rad i način ostvarivanja lokalne samouprave.

Polazeći od činjenice da funkcija predsjednika skupštine opštine nije samo protokolarna već i kontrolna, koja proizilazi iz ovlaštenja da se stara o realizaciji skupštinskih odluka, odredbom člana 45, propisano je da predsjednik skupštine, u odnosu na ranije zakonsko rješenje, funkciju vrši profesionalno. Takođe, odredbom ovog člana propisano je da predsjednika skupštine iz reda odbornika bira skupština, na

predlog jedne trećine odbornika, većinom glasova ukupnog broja odbornika, da predsjednik skupštine, pred skupštinom daje svečanu izjavu, da mandat predsjednika skupštine traje koliko i mandat skupštine, kao i da se način i postupak izbora predsjednika skupštine uređuje se statutom.

Član 46 sadrži odredbe kojim se propisuje da predsjednik skupštine predstavlja skupštinu, saziva sjednicu skupštine, predsjedava i rukovodi njenim radom i stara se o realizaciji njenih odluka i drugih akata, da predsjednik skupštine može biti razriješen prije isteka vremena na koje je izabran, ako ne izvršava poslove iz stava 1 ovog člana i u drugim slučajevima utvrđenim ovim zakonom i statutom opštine, da skupština o razrješenju predsjednika skupštine odlučuje većinom glasova ukupnog broja odbornika, kao i da način i postupak razrješenja predsjednika skupštine uređuje se statutom opštine.

Članom 47 jasno je definisan prestanak mandata predsjedniku skupštine po sili zakona.

Novina u Predlogu zakona je da skupština ima potpredsjednika skupštine koga bira i razrješava skupština na predlog predsjednika skupštine kao i da mu mandat traje koliko i mandat predsjedniku skupštine. Takođe, propisano je potpredsjednik skupštine zamjenjuje predsjednika skupštine u slučaju njegove odsutnosti i spriječenosti da obavlja svoju dužnost kao i da funkciju obavlja volonterski (član 48).

U cilju obezbjeđenja kontinuiteta rada skupštine, član 49 sadrži odredbu kojom je propisano da kada u slučajevima propisanim zakonom predsjedniku skupštine prestane mandat, funkciju predsjednika skupštine do izbora novog predsjednika skupštine vrši potpredsjednik skupštine, te da u slučaju prestanka mandata predsjedniku skupštine, izbor predsjednika skupštine će se izvršiti najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

Funkcija sekretara veoma značajna i odgovorna funkcija. Ovo iz razloga jer svi propisi, odluke, planovi, programi prije nego što budu upućeni skupštini i njenim radnim tijelima na razmatranje i usvajanje moraju proći kroz skupštinsku službu kojom rukovodi sekretar skupštine, odnosno kroz jedan - profesionalni filter. Stoga je jedna od novina u Predlogu zakona profesionalizacija sekretara skupštine i stavljanje akcenta na njegovu upravnu funkciju koja se obezbjeđuje članom 50 koji sadrži odredbu kojom se propisuje da sekretara skupštine imenuje i razrješava skupština na predlog predsjednika skupštine, a na osnovu javnog konkursa na vrijeme od pet godina. Odredbom člana 51 propisani su uslovi za vršenje funkcije sekretara, postupak raspisivanja javnog konkursa, da Komisiju za provjeru stručnih sposobnosti za izbor sekretara skupštine obrazuje skupštinski odbor nadležan za izbor i imenovanje, kao i shodna primjena odredaba ovog zakona kojim se uređuje popuna radnih mjesta u okviru kategorije starješine organa lokalne uprave u vezi sprovođenja javnog konkursa i način provjere sposobnosti kandidata za vršenje funkcije sekretara. Poslovi sekretara skupštine, odgovornost, prestanak mandata kao i uslovi za njegovo razrješenje regulisani su čl.52-54.

Potpoglavlje 2 sadrži odredbe koje se odnose na predsjednika opštine

Članom 55 propisano je da je predsjednik opštine izvršni organ opštine koji profesionalno obavlja funkciju, da ga bira skupština, na vrijeme od četiri godine, kao i da se u pogledu uslova za izbor predsjednika opštine primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izbor odbornika i poslanika. U odnosu na ranije zakonsko rješenje sada je utvrđeno da se predsjednik opštine bira najkasnije u roku od 30 dana od dana konstituisanja skupštine, te da ukoliko se isti ne izabere u propisanom roku, na predlog

Vlade ili jedne trećine odbornika, skupština će u roku od 15 dana, donijeti odluku o skraćanju svog mandata. Takođe, propisano je da pravo predlaganja kandidata za predsjednika opštine ima najmanje jedna trećina odbornika. (član 56).

Članom 57 propisano je da predsjednik opštine daje svečanu izjavu dok članom 58 propisani su između ostalih, i poslovi predsjednika opštine da imenuje i razrješava glavnog gradskog arhitektu.

Članom 59 propisano je da predsjednik opštine privremeno donosi akte iz nadležnosti skupštine, ukoliko skupština nije u mogućnosti da se sastane ili je iz drugih razloga onemogućen njen rad, a njihovim nedonošenjem bi se ugrozio život građana, imovina veće vrijednosti ili onemogućilo ostavljanje prava i obaveza građana.

Polazeći od dvojnog karaktera položaja predsjednika opštine kao lokalnog funkcionera koga bira skupština i na faktički „povjerenika” iz čega proizilazi i njegova dvojna odgovornost, kako prema građanima i skupštini u odnosu na vršenje izvornih poslova tako i prema Vladi u odnosu na vršenje prenesenih i povjernih poslova, odredbom člana 60 propisana je njegova odgovornost za vršenje izvornih poslova skupštini kao i odgovornost Vladi u slučaju nevršenja prenesenih i povjernih poslova.

Odredbom člana 61 propisano je da predsjedniku opštine prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran razrješenjem od strane Vlade, podnošenjem ostavke i po sili zakona, a imajući u vidu da je ostavka moralni čin dalje je propisano da prestanak mandata predsjednika opštine zbog ostavke konstatuje se aktom skupštine.

Odgovornost predsjednika opštine za vršenje izvornih poslova obezbjeđuje se kroz institut razrješenja, odnosno mogućnosti da, kada predsjednik opštine u propisanom roku ne predloži budžet i završni račun budžeta, ne obezbijedi sprovođenje strateških strateškog plana razvoja opštine i drugih razvojnih planova i programa razvoja kao i strateških dokumenata od državnog značaja, ne podnose godišnji izvještaj o radu i radu organa i službi lokalne uprave u propisanom roku i neizvršava sudske odluke, skupština može razriješiti predsjednika opštine. Predlog za razrješenje se može podnijeti najmanje jedna trećina odbornika (član 62). Takođe, polazeći od činjenice da je sistem lokalne samouprave dio ukupnog sistema javne uprave odgovornost predsjednika opštine obezbjeđuje se i kroz mogućnost Vlade da ga razriješi ukoliko, u vremenu dužem od šest mjeseci, ne vrši poslove iz svoje nadležnosti kao i pravo da isti protiv odluke Vlade o razrješenju može podnijeti tužbu Upravnom sudu (član 63).

Članovi 64, 65 sadrže odredbe kojim se propisuje mogućnost predsjednika opštine da podnese ostavku, kao i slučajevi kada predsjedniku opštine prestaje mandate po sili zakona.

U cilju obezbjeđenja kontinuiteta rada organa opštine - predsjednik opštine, odredbom člana 66 propisano je da kada predsjedniku opštine, u slučajevima utvrđenim zakonom, prestane mandat, funkciju predsjednika, do izbora novog predsjednika opštine, vrši potpredsjednik opštine, koga odredi skupština.

Članom 67 u cilju racionalizacije predviđeno je da predsjednik opštine može imati najviše dva potpredsjednika. Važeće rješenje kojim je propisano da predsjednik opštine može imati jednog ili više potpredsjednika u praksi je dovelo do čestih necjelishodnih rješenja u pogledu broja potpredsjednika opština. Takođe, ovim članom jasno su precizirani poslovi potpredsjednika opštine, trajanje njegovog mandata, dok član 68 sadrži odredbe kojim je propisano da potpredsjedniku opštine prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran razrješenjem, podnošenjem ostavke i po sili zakona.

Poglavlje VI. Lokalna uprava - definisana je organizacija lokalne uprave.

Članom 69 propisano je da se za vršenje poslova lokalne uprave obrazuju organi lokalne uprave, odnosno sekretarijati, uprave i direkcije, za vršenje stručnih i drugih poslova iz nadležnosti predsjednika opštine i glavnog administratora, glavnog gradskog arhitektu kao i zajedničkih stručnih i drugih poslova za potrebe opštine mogu se obrazovati stručne službe, te da se za vršenje specifičnih poslova lokalne uprave obrazuju posebne službe (služba komunalne policije, služba zaštite i spašavanja i druge službe, u skladu sa zakonom). Dakle, u cilju preciznijeg uređenja organizacionih oblika u okviru upravne strukture u jedinicama lokalne samouprave u odnosu na upravnu strukturu, bilo je potrebno da se iz upravne strukture isključe biroji koji u praksi predstavljaju unutrašnje organizacione jedinice u okviru lokalnog organa uprave ili službe, a ne posebne organe lokalne uprave.

Strukturu, odnosno unutrašnju organizaciju i sistematizaciju organa, odnosno službi utvrđuje, zavisno od obima, vrste i složenosti poslova a na način kojim se obezbjeđuje njihovo efikasno, ekonomično i efektivno vršenje, predsjednik opštine, ukoliko nijesu propisani posebnim zakonom (70). Dakle, u cilju lakšeg i cjelishodnijeg uspostavljanja organizacione strukture u praksi ovim članom regulisano je da kriterijume za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa utvrđuje predsjednik opštine.

Čl. 71, 72 i 73 propisani su poslovi organa lokalne uprave, dok su odredbom 74,75 propisano da opština ima komunalnu policiju i službu za zaštitu i spasavanja. U cilju praćenja zakonitosti rada pomenutih službi, odredbom člana 76 propisano je da službe iz člana 69 dostavljaju izvještaje o radu predsjedniku opštine.

Čl. 77, 78, i 79 definisani su poslovi glavnog administratora, način imenovanja, prestanak mandata. Ovim zakonskim tekstom se predlaže proširenje djelokruga poslova glavnog administratora, odnosno normativno jačanje njegove uloge i funkcionisanja saglasno preporukama iz Analize o funkcionisanju lokalne samouprave u Crnoj Gori. Dakle, do kraja su izvedeni i precizirani poslovi glavnog administratora, te dodati određeni poslovi koje on u praksi inače obavlja, pri čemu nijesu promijenjena osnovna konceptijska opredjeljenja zakonodavca u pogledu položaja i uloge glavnog administratora, imajući u vidu da se isti koordinira organima i službama u pripremi propisa, akcinskih planova, programa razvoja itd. Takođe, u cilju profesionalizacije funkcije glavnog administratora propisano je da se isti bira na osnovu konkursa, na vrijeme od pet godina, da za glavnog administratora može biti imenovano lice koje ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, završen pravni fakultet, položen stručni ispit za rad u državnim organima, pravosudni ispit i najmanje pet godina radnog iskustva. Na pitanja u vezi sprovođenja javnog konkursa, načina provjere sposobnosti kandidata i imenovanja vršioca dužnosti glavnog administratora, uvrđeno je da se shodno primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuje popuna radnih mjesta u okviru kategorije visoki rukovodni kadar.

U cilju povećanja profesionalnosti i odgovornosti rada glavnog administratora, odredbom člana 80, propisano je da se Glavni administrator razrješava ako: ne obavlja ili nesavjesno obavlja poslove utvrđene zakonom, statutom opštine i aktima predsjednika opštine; je pravosnažno osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora; je pravosnažno osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije; predsjednik opštine ne prihvati godišnji izvještaj o njegovom rad. Nadalje propisano je da se način i postupak razrješavanja glavnog administratora uređuju statutom.

Čl 81- 82, propisano je da radom organa lokalne uprave, službe koja vrši zajedničke i stručne poslove za potrebe opštine i posebnih službi, rukovodi starješina organa lokalne uprave, odnosno rukovodilac službe, načelnik komunalne policije, komandir službe zaštite, odnosno rukovodilac druge posebne službe (starješina organa, odnosno službe) kao i da se isti imenuje na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina, da za svoj rad i rad organa odnosno službe kojim rukovode, odgovara predsjedniku opštine, da donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i program rada tog organa, odnosno službe, uz saglasnost predsjednika opštine, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih. U cilju povećavanja profesionalnosti propisano je da istim starješina organa prestaje mandat i razrješavaju se iz razloga i na način predviđenih za glavnog administratora.

Članom 83 propisano je da starješina može imati pomocnika. Takođe, propisano je da se pomocnik starješine organa, odnosno službe postavlja na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina, uz saglasnost predsjednika opštine, kao i da se isti razrješava iz razloga predviđenih za glavnog administratora.

Članom 84 propisano je pravo opština da imaju glavnog gradskog arhitektu te da ako za vršenje poslova istog procijeni da je potrebno može obrazovati stručnu službu kojom rukovodi, odgovara za njen rad i donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih u službi. Takođe, propisano je da se imenuje na osnovu javnog konkursa i razrješava se iz razloga propisanih za glavnog administratora.

Opština može imati menadžera, kome se, u odnosu na ranija zakonska rješenja proširuje krug poslova, odnosno normativno poboljšava njegova pozicija. Propisuje se postavljenje menadžera na osnovu javnog konkursa na period od pet godina iz razloga jačanja profesionalnosti i odgovornosti rada lica koje vrši dužnost menadžera. Predlaže se, da pitanja koja se odnose na prestanak mandata i razloge razrješavanja budu regulisana na isti način kako su ta pitanja uređena za glavnog administratora (član 85), dok je odredbom člana 86 propisano da se način i postupak razrješavanja starješine organa, odnosno službe, pomoćnika starješine organa, odnosno službe, glavnog gradskog arhitekta i menadžera uređuju statutom opštine.

Kako u obavljanju poslova iz nadležnosti lokalne uprave može doći do sukoba nadležnosti između organa lokalne uprave kao i do slučajeva potrebe izuzeća službenog lica, a u cilju obezbjeđenja načela efiksnosti i zakonitosti u radu organa lokalne uprave, odredbom člana 87 propisano je da sukob nadležnosti između organa lokalne uprave rješava glavni administrator, dok sukob nadležnosti između organa lokalne uprave, javnih službi i pravnih lica kojima je odlukom skupštine povjereno vršenje određenih poslova rješava predsjednik opštine. Nadalje, član 88 sadrži odredbe kojim se propisuje da o izuzeću starješine organa i glavnog administratora odlučuje predsjednik opštine, a da o izuzeću ovlašćenog službenog lica koje vodi upravni postupak i donosi upravni akt u organu, službi i javnim službama, odlučuje starješina organa, odnosno službe, odnosno rukovodilac javne službe.

Poglavljem VII. Lokalni funkcioneri, službenici i namještenici regulisana su statusna pitanja zaposlenih u lokalnoj samoupravi

Predlog zakona predviđa četiri funkcionera i to: predsjednik opštine i potpredsjednik opštine, predsjednik skupštine i glavni administrator (član 89).

Članom 90 propisano je da su poslovi predsjednika opštine, potpredsjednika opštine, glavnog administratora, starješine organa, odnosno službe, glavnog gradskog arhitekta, menadžera i rukovodioca javnih službi nespojivi sa funkcijom odbornika.

Čl. 91 - 93 sadrži odredbe koji se utvrđuju načela na kojima se lokalni sistem službeničko-namješteničkih odnosa i to: definisan je pojam lokanog službenika i namještenika, da je poslodavac lokalnog službenika, odnosno namještenika opština, da prava i dužnosti, u ime poslodavca, vrši starješina organa, odnosno službe, sekretar skupštine, glavni administrator i glavni gradski arhitekta a kada su u pitanju lokalni funkcioneri, imenovana, odnosno postavljena lica, prava i dužnosti, u ime poslodavca, vrši skupština opštine i predsjednik opštine, te da lokalni službenik, odnosno namještenika poslove vrši na osnovu Ustava, zakona.

Čl. 94-98 propisani su principi: službeničke etike; zabrane diskriminacije po osnovu rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, veze sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, promjene pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i/ili interseksualnim karakteristikama, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovnog stanja, bračnog ili porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji, sindikalnoj ili drugoj organizaciji, kao i po osnovu drugih ličnih svojstava; da u vršenju poslova lokalni službenik, odnosno namještenik ne smije javni interes podrediti privatnom interesu, niti vršenje poslova koristiti za sticanje materijalne ili nematerijalne koristi; da se radi odnos zasniva na osnovu javnog oglašavanja i jednake dostupnosti radnih mjesta; da lokalni službenik, odnosno namještenik ima pravo i obavezu da se stručno osposobljava i usavršava; da je zabranjeno dovođiti u povlašćeni, odnosno neravnopravan položaj lokalnog službenika, odnosno namještenika u ostvarivanju njegovih prava i obaveza ili mu uskraćivati, odnosno ograničavati prava, a naročito zbog političke, nacionalne, rasne, polne ili vjerske pripadnosti ili po osnovu drugog ličnog svojstva; da lokalni službenik, odnosno namještenik, u postupku odlučivanja o njegovim pravima i obavezama, ima pravo na pravnu zaštitu; da lokalni službenik, odnosno namještenik ima pravo na sindikalno organizovanje; te da se na obaveze i odgovornosti lokalnog službenika, odnosno namještenika koja nijesu uređena ovim ili posebnim zakonom primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika i opšti propisi o radu, kao i da zaradu po osnovu rada lokalni funkcioneri i lokalni službenici i namještenici ostvaruju u skladu sa zakonom i propisima skupštine opštine.

Potpoglavlje Kategorizacija radnih mjesta

Lica koja obavljaju poslove u lokalnoj samoupravi razvrstavaju se u 4 kategorije i odgovarajuće nivoe u okviru pojedinih kategorija

Odredbama čl. 99-107 propisane su i sledeće kategorije, kao i nivoi, zvanja i uslovi u okviru kategorija:

Visoki rukovodni kadar, zvanja i uslovi su:

Nivo 1: sekretar sekretarijata, direktor direkcije, direktor uprave – VII 1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine iskustva na poslovima rukovođenja, odnosno osam godina radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima u odnosu na poslove radnog mjesta za koje je objavljen konkurs, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Nivo 2: - načelnik načelnik komunalne policije – VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine iskustva na poslovima rukovođenja, odnosno pet godina radnog iskustva

-komandir službe zaštite i spašavanja – VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima zaštite i spašavanja.

Nivo 3: - pomoćnik sekretara sekretarijata, direktora direkcije, direktora uprave i rukovodilac službe koja vrši zajedničke i stručne poslove za potrebe opštine - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili najmanje četiri godina radnog iskustva.

- zamjenik komandira službe zaštite -VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima zaštite.

U nivo 2 razvrstava se i zvanje glavni gradski arhitekta - VIII nivoa kvalifikacije obrazovanja i najmanje deset godina radnog iskustva u oblasti urbanizma i arhitektonske prakse.

U nivo 3 razvrstava se i zvanje menadžer opštine -VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti planiranja i sprovođenja politika razvoja.

Ekspertsko-rukovodni kadar

1) nivo 1: glavni inspektor, glavno ovlašćeno službeno lice - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili sedam godina radnog iskustva na drugim poslovima;

2) nivo 2: načelnik, rukovodilac i drugo odgovarajuće zvanje - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili pet godina radnog iskustva na drugim poslovima;

3) nivo 3: šef, koordinator ili drugo odgovarajuće zvanje - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godine radnog iskustva;

U nivo 1 razvrstava se i zvanje šef područne jedinice službe komunalne policije - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja.

Ekspertski kadar nivoi, zvanja i uslovi su:

1) Nivo 1:

- samostalni savjetnik I, inspektor I i ovlašćeno službeno lice I - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godine radnog iskustva,

- samostalni savjetnik II, inspektor II i ovlašćeno službeno lice II - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva,

- samostalni savjetnik III, inspektor III i ovlašćeno službeno lice III - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva;

2) Nivo 2:

- viši savjetnik I - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva,

- viši savjetnik II - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva,

- viši savjetnik III - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva;

3) Nivo 3:

- savjetnik I - VI nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva,

- savjetnik II - VI nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva,

- savjetnik III - VI nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva;

4) Nivo 4:

- saradnik I - V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva,
- saradnik II - V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva,
- saradnik III - V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva.

Zvanja samostalni savjetnik III, inspektor III, ovlašteno službeno lice III, viši savjetnik III, savjetnik III i saradnik III predstavljaju početne pozicije u okviru nivoa kategorije ekspertskog kadra.

Izvršni kadar nivoi, zvanja i uslovi su:

1) Nivo 1: samostalni referent – IV1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva;

2) Nivo 2: viši referent – IV1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva;

3) Nivo 3: referent - III ili IV1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva na poslovima u IV1 ili III nivou kvalifikacije obrazovanja.

U nivo 2 razvrstava se i zvanje komunalni policajac – IV1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva.

U nivo 3 razvrstava se i zvanje vatrogasac-spasilac – III nivo kvalifikacije obrazovanja.

Zvanje referent i vatrogasac-sapailac predstavljaju početne pozicije u okviru kategorije izvršni kadar.

Otvara se mogućnost zapošljavanja lica sa VI nivoom kvalifikacije obrazovanja, što predstavlja usklađivanje sa Zakonom o nacionalnom okviru kvalifikacija. Poslovi namještenika definisani su kao pomoćni i drugi poslovi. Ovi poslovi, zbog prirode, karaktera i obima ne pripadaju kategorijama, oni su opšteg tipa i dijele se na tri nivoa, i to: viši namještenik I, viši namještenik II i viši namještenik III. Na ovaj način vrši se razdvajanje namještenika sa IV1 (srednja škola - 4 godine), III (srednja škola - 3 godine) i I 2 nivoom kvalifikacije obrazovanja (osnovna škola).

Članom 107 propisano je da lokalni službenik, odnosno namještenik vrši poslove u određenom zvanju te da ista stiču imenovanjem, postavljenjem, raspoređivanjem ili zasnivanjem radnog odnosa.

Od člana 108 do 124 propisano je poglavlje koje se odnosi na zasnivanje radnog odnosa i popuna radnih mjesta, odnosno definisana su nova pravila i procedure za popunu radnih mjesta u lokalnoj upravi. Osnovni princip je da se popuna radnih mjesta najprije vrši putem instituta premještanja, odnosno raspoređivanja u skladu sa ovim zakonom pa tek internim oglasima, javnim oglasima i javnim konkursom (član 109). Novima u Predlogu zakona je ta što se umjesto internog oglasa unutar organa i službe i internog oglasa između organa sada poznaje samo interni oglas. Na ovaj način skraćena je procedura zapošljavanja, pa će za popunu radnog mjesta biti potrebno manje vremena. Član 110 sadrži odredbe kojim se jasno precizira da rukovodilac organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe donosi odluku o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta, ako je radno mjesto utvrđeno aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, nije popunjeno, predviđeno kadrovskim planom i ako su u budžetu opštine obezbijedena finansijska sredstva. Takođe, članom 111 propisano je da ukoliko se

popuna radnih mjesta vrši javnim oglašavanjem, dužan je da, prije donošenja odluke o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta, od starješine organa lokalne uprave nadležnog za poslove budžeta pribavi potvrdu o obezbijeđenim finansijskim sredstvima. Cij ovih rješenja je da se zapošljavanje vrši na osnovu kadrovskih potreba, odnosno kadrovskog planiranja i finansijskih mogućnosti opštine. Za popunu radnih mjesta iz kategorije visoki rukovodni kadar zakon definiše isključivo javni konkurs, dok popunjavanje početnih pozicija u okviru kategorija ekspertski kadar i izvršni kadar, kao I radno mjesto namještenika vrši se na osnovu javnog oglasa. Svaki neuspjeh popune radnog mjesta u organu i službi internim oglasom, otvara mogućnost popune radnog mjesta putem javnog oglasa. (član 112). Predmet odredbi člana 113 propisan odnosi se na pitanja objavljivanja oglasa, nakon dostavljanja odluke o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta u roku od pet dana od dana dostavljanja te odluke. U cilju obezbjeđenja veće konkurentnosti i mobilosti službenika propisano je da se na interni oglas može prijaviti, osim lokalnog službenika i državni službenik pod uslovom da su zasnovali radni odnos na neodređeno vrijeme, osim službenika koji je na probnom radu (član 114). Odredbom člana 115 propisano je da na osnovu blagovremene, potpune i uredne dokumentacije, jedinica za upravljanje ljudskim resursima sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove internog oglasa, javnog oglasa ili konkursa. Odluku o izboru lokalnog službenika, odnosno namještenika donosi rukovodilac organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe, te na osnovu izvršne odluke donosi rješenje o zasnivanju radnog odnosa lokalnog službenika, odnosno namještenika (čl. 116 i 117). Lokalni službenik, odnosno namještenik, po pravilu, zasniva radni odnos na osnovu javnog oglašavanja, na neodređeno vrijeme (član 118). Članom 119 propisana je obaveza probnog rada, dok je članom 120 propisano da odluku o raspisivanju javnog konkursa za sekretara sekretarijata, direktora direkcije, direktora uprave, glavnog administratora, glavnog gradskog arhitekta, menadžera i rukovodioca posebne službe donosi predsjednik opštine, a odluku o raspisivanju javnog konkursa za pomoćnika starješine organa lokalne uprave i posebne službe, rukovodioca službe koji vrši zajedničke i stručne poslove za potrebe opštine, glavnog inspektora, inspektora i glavnog ovlašćenog službenog lica donosi starješina organa, odnosno službe. Članom 121 je propisano da kandidati iz kategorije visoki rukovodni kadar podliježu provjeri kompetencija, znanja i sposobnosti, te da istu vrši komisija koju obrazuje jedinica za upravljanje ljudskim resursima i ista sačinjava izvještaj. Članom 122 je propisano da predsjednik opštine, odnosno starješina organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe dužan je da, najkasnije u roku od deset dana od dana prijema liste za izbor i izvještaja, te nakon obavljenog razgovora sa svim kandidatima sa liste za izbor kandidata donosi rješenje o imenovanju, odnosno postavljenju kandidata. Članom 123 je propisano da licu kome je prestao mandate istekom vremena na koje je imenovano odnosno postavljeno, i na lični zahtjev, može se uz njegovu saglasnost rasporediti u istom organu, odnosno službi ili drugom organu na radno mjesto koje odgovara njegovom nivou kvalifikacije obrazovanja i sposobnostima, a lice koje se ne može rasporediti na ovaj način ima parvo na naknadu u visini zarade koju je imalo u posljednjem mjesecu vršenja poslova svog radnog mjesta, te to parvo može se produžiti na još jednu godinu ako u tom vremenu stiče parvo na penziju. Članom 124 je propisano da u slučaju prestanka mandata glavnom administratoru, odnosno licu koje vrši poslove visokog rukovodnog kadra, može se odrediti vršilac dužnosti do imenovanja, odnosno postavljenja a najduže do šest mjeseci.

Na raspoređivanje lokalnog službenika, odnosno namještenika zbog potrebe rada, na prava i obaveze lokalnih službenika, ocjenu rada glavnog administratora, odnosno lica koje vrši poslove visoko rukovodnog kadra i sekretara skupštine daje predsjednik opštine, odnosno predsjednik skupštine rješenjem, te da ukoliko dva puta dobiju ocjenu nezadovoljava isti na osnovu izvršnog rješenja o ocjenjivanju pokreću postupak za njegovo razrješenje ocjenjivanje shodno se primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima (čl 125 -128).

Potpoglavlje 7 Stručno osposobljavanje (čl.129 – 131) reguliše se sistem stručnog usavršavanja lokalnih službenika i namještenika. Stručno usavršavanje zakon definiše kao pravo i obavezu lokalnog službenika i namještenika da se osposobljava u cilju vršenja poslova radnog mjesta i da unapređuje sposobnosti i vještine u skladu sa programima stručnog usavršavanja (opšti, specifični i posebni). Na ovaj način obezbjeđuje se stalno unapređenje i razvoj individualnih stručnih i radnih kapaciteta kroz princip cjeloživotnog učenja, u cilju obezbjeđenja obrazovanih i stručno osposobljenih lokalnih službenika, što je osnovni uslov dobre lokalne uprave.

Potpoglavlje 8 Pripravnici - Čl. 132 i 133 uređuju se pitanja pripravnika kroz određenje pojma, utvrđuje trajanje pripravničkog staža, postupak provjere i njihovo stručno i praktično osposobljavanje za samostalan rad po posebnom programu koji utvrđuje organ u kojem se osposobljava, kao i mogućnost organizovanja praktične nastave za student u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje.

Potpoglavljem 9 - Odgovornost lokalnog službenika, odnosno namještenika (čl. 134 -138), propisana je disciplinska odgovornost lokalnih službenika i namještenika. Naime, dosadašnja zakonska rješenja na osnovu kojih je svaka jedinica lokalne samouprave imala disciplinsku komisiju pokazala se kao neadekvatna i nejelishodna, pa se novim zakonskim rješenjima pribjeglo njenoj profesionalizaciji, radi uštede i ekonomičnijeg i efikasnijeg vođenja disciplinskog postupka. Novina u Predlogu zakona je da disciplinski postupak za lakšu povredu službene dužnosti protiv lokalnog službenika, odnosno namještenika vodi i odluku predlaže ovlašćeni službenik koga odredi starješina organa, dok za težu povredu službene dužnosti protiv lokalnog službenika, odnosno namještenika vodi i odluku izriče Disciplinska komisija obrazovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika. Disciplinski postupak zbog povrede službene dužnosti glavnog administratora, odnosno protiv lica koje vrše poslove visoko rukovodnog kadra i sekretara skupštine pokreće predsjednik opštine, odnosno predsjednik skupštine. Na ostala pitanja disciplinske odgovornosti i postupka shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Potpoglavlje 10 – Materijalna odgovornost lokalnog službenika i namještenika i opštine - Članom 139 propisana je materijalna odgovornost lokalnog službenika i namještenika i opštine za štetu nastalu na radu ili u vezi sa radom protivpravno, namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzrokovao organu i službi.

U vezi prestanka radnog odnosa lokalnog službenika, odnosno namještenika, kao i ukidanja organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe ili dijela poslova koji preuzima drugi organ ili služba propisana je shodna primjena propisa o državnim službenicima i namještenicima (čl. 140 i 141).

Potpoglavljem 13. Zaštita prava lokalnih službenika, odnosno namještenika (član 142 i 143), propisano je da o pravima i obavezama lokalnog službenika, odnosno namještenika odlučuje starješina organa i službe rješenjem, da se protiv rješenja može podnijeti žalba, u roku od osam dana od dana prijema rješenja, odnosno odluke, te da o žalbi odlučuje Komisija za žalbe obrazovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika. Naime, i ovo je jedno od unapređenijih rješenja u odnosu na ranija zakonska rješenja po kojima je svaka jedinica lokalne samouprave imala Komisiju za žalbe, a što se pokazalo kao nejelishodno i neekonomično.

Poglavljem VIII. Upravljanje ljudskim resursima (144-149) Ovim poglavljem propisana je obaveza predsjednika opštine da donosi kadrovski plan kao instrumenta upravljanja kadrovima koji ima za cilj stalnu analizu i planiranje u pravcu potreba novog zapošljavanja, profesionalnog razvoja i obuke kadra, pripravnika, u skladu sa budžetskim i strareškim planiranjem rada opštine. Takođe propisano je da se na pitanja upravljanja kadrovima u organu i službi koja se odnose na sadržinu kadrovskog plana i odgovornost za njegovo sprovođenje, shodno primjenjuju odredbe propisa kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika. Regulisano je da prikupljanje, čuvanje i obrada podataka o lokalnim službenicima i namještnicima vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju zaštita podataka o ličnosti. Takođe je definisano pitanje poslova jedinice za ljudske resurse, sadržaj centralne kadrovske evidencije. Proširuje se nadležnost i uloga jedinica za ljudske resurse na načini što će se suštinski baviti svim onim pitanjima koja su od značaja za kadrovsku politiku, od sačinjavanja programa stručnog osposobljavanja u skladu sa ovim zakonom, za potrebe organa i službi, praćenje i procjenu efekata sprovedenih obuka, praćenje i procjena efekata ocjenjivanja lokalnih službenika i namještenika, priprema predloga kadrovskog plana.

Poglavlje IX finansiranje opština (čl.150-152), propisano je da opština ima svoj budžet, kojim se iskazuju sva primanja koja pripadaju opštini i svi izdaci iz njene nadležnosti, te da prihode za finansiranje sopstvenih poslova obezbjeđuje iz sopstvenih prihoda, zakonom ustupljenih prihoda, Egalizacionih fonda, budžeta Države, drugih izvora, u skladu sa zakonom. Takođe, propisano je da se opštini obezbjeđuju sredstva za obavljanje prenesenih i povjerenih poslova iz budžeta Države, u skladu sa propisom o prenošenju, odnosno povjeravanju poslova.

Poglavlje X. Mjesna samouprava (čl.153-156) sadrži odredbe kojim se utvrđuje način ostvarivanja prava na lokalnu samoupravu i zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva putem mjesne samouprave, odnosno preko mjesnih zajednica koje osnivaju građani u skladu sa ovim zakonom. U mjesnoj zajednici građani odlučuju i učestvuju u odlučivanju o ostvarivanju lokalnih potreba i interesa u oblastima: uređivanja naselja, stanovanja, zaštite potrošača, kulture, fizičke kulture, zaštite i unapređivanja životne sredine, kao i drugim oblastima života i rada, u skladu sa statutom.

Poglavljem XI. Učešće građana u ostvarivanju lokalne samouprave (čl. 157-168), uređuje se učešće građana putem različitih oblika učešća stanovništva u izjašnjavanju i odlučivanju o poslovima od zajedničkog interesa koje se odnose na kulturne, sportske, obrazovne, zdravstvene, informativne i druge potrebe. Oblici neposrednog učešća građana u izjašnjavanju i odlučivanju su: inicijativa, građanska inicijativa, zbor građana, referendum (mjesni i opštinski) i drugi oblici izjašnjavanja i odlučivanja utvrđeni statutom.

Poglavlje XII. Saradnja lokalne samouprave i građana-(čl.169-173), propisana je obaveza organa lokalne samouprave da obezbijede ostvarivanje prava i dužnosti lokalnog stanovništva na zakonit i efikasan način, uz poštovanje ličnosti i dostojanstva građanina, na način da im obezbijede potrebne podatke, objašnjenja i obavještenja, da odrede vrijeme prijema građana, da javno označe nazive organa i službi, službenih prostorija, obaveza zaposlenih da za vrijeme službe nose vidljive službene oznake sa ličnim imenom, slikom i zvanjem, u skladu sa propisom koji donosi ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave, da obezbijede knjigu utisaka i sanduče za primjedbe, predloge i pritužbe.

Poglavlje XIII. Odnosi organa lokalne samouprave i nevladinih organizacija – (član 174), proširuje se saradnja nevladinih organizacija ne samo sa organima lokalne samouprave (predsjednikom opštine i skupštinom opštine), nego i sa organima lokalne uprave i službama u cilju potpunije afirmacije otvorenog i demokratskog društva u Crnoj Gori. Takođe, propisano je da se saradnja ostvaruje informisanjem o svim pitanjima značajnim za nevladin sektor, konsultovanjem nevladinog sektora o programima razvoja lokalne samouprave i nacrtima opštih akata koje donosi skupština, omogućavanjem učešća u radu radnih grupa za pripremu normativnih akata ili izradu projekata i programa, organizovanjem zajedničkih javnih rasprava, okruglih stolova i seminara, finansiranjem projekata nevladinih organizacija od interesa za lokalno stanovništvo, pod uslovima i po postupku propisanim opštim aktom opštine, obezbjeđivanjem uslova za rad nevladinih organizacija, u skladu sa mogućnostima lokalne samouprave, institutom „slobodne stolice” i na drugi način propisan statutom opštine.

Poglavlje XIV. odnosi organa lokalne samouprave i javnih službi čiji je osnivač država - (Čl. 175 i 176), propisana je saradnja organa lokalne samouprave sa javnim službama i drugim pravnim licima čiji je osnivač država, te da u slučaju neostvarivanja saradnje na način propisan ovim zakonom, nadležni organi lokalne samouprave mogu obavijestiti Vladu i zahtijevati preduzimanje odgovarajućih mjera.

Poglavlje XV. odnosi organa lokalne samouprave i državnih organa i organa državne uprave-(177-182) propisani su načini ostvarivanja odnosa između organa lokalne samouprave i državnih organa. Oni se zasnivaju na međusobnoj saradnji i nadzoru državnih organa nad zakonitošću rada organa lokalne samouprave. U vršenju poslova i zadataka lokalne samouprave, koji se odnose na utvrđivanje i ostvarivanje sloboda, prava i dužnosti građana, nadležni državni organi vrše nadzor nad zakonitošću rada organa lokalne samouprave i imaju prava i dužnosti utvrđene zakonom.

Poglavlje XVI. Odnosi organa lokalne samouprave i Vlade (čl.183-185)
U cilju jasnijeg uspostavljanja mehanizma efikasnog nadzora centralnih organa nad zakonitošću rada i akata organa lokalne samouprave propisano je da kad organ državne uprave nadležan za određenu upravnu oblast smatra da opšti akt skupštine ili predsjednika opštine nije u saglasnosti sa zakonom ili Ustavom, upozoriće skupštinu ili predsjednika opštine da u određenom roku preduzime odgovarajuće mjere radi usaglašavanja tog akta, te ukoliko skupština, odnosno predsjednik opštine ne postupi po upozorenju u ostavljenom roku, organ državne uprave nadležan za određenu upravnu oblast o tome obavještava ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave, koje je dužno da Vladi predloži preduzimanje odgovarajućih zakonom propisanih mjera. Ova rješenja su predložena u svijetlu preporuka sadržanih u Analizi o funkcionisanju lokalne samouprave u Crnoj Gori, kao i člana 8 stav 2 Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, kojim se propisuje da svaki vid upravnog nadzora nad radom lokalnih vlasti ima za cilj da se obezbijedi usklađenost sa zakonom i ustavnim načelima.

Poglavlje XVII. Saradnja i udruživanje lokalne samouprave - (čl.186-191), sadrži odredbe kojim je propisano da, u vršenju poslova iz sopstvene nadležnosti, lokalne samouprave mogu, na principima dobrovoljnosti i solidarnosti, slobodno saradivati i udruživati sredstva za vršenje poslova od zajedničkog interesa, u cilju zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva, te da opštine mogu osnovati svoju asocijaciju opština za teritoriju Crne Gore, pod uslovom da ju je osnovalo više od polovine opština. Takođe opštine i asocijacija opština mogu slobodno saradivati sa lokalnim zajednicama i asocijacijama drugih zemalja, radi ostvarivanja zajedničkih interesa i udruživati se u regionalne i međunarodne organizacije lokalnih vlasti.

U poglavlju XVIII. Javnost i transparentnost rada-(čl.192-195), propisan je način ostvarivanja javnosti i transparentnosti rada organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave, posebnih, stručnih službi i javnih službi putem sredstava javnog informisanja ili na drug način, te da izvještaje, informacije i podatke o vršenju poslova organa lokalne uprave, odnosno posebne službe daje rukovodilac tog organa ili lice koje on ovlasti i lično su odgovorni za njihovu tačnost i blagovremenost. Takođe, organi lokalne uprave obavezni su da upoznaju javnost o procjeni analize uticaja odluka i drugih propisa (RIA) koje donosi skupština i predsjednik opštine. Organi lokalne uprave obavezni su da javno objave održavanje savjetovanja ili drugih oblika stručne obrade i rasprave o pitanjima iz svog djelokruga, omogućće učešće građana i praćenje rada od strane sredstava javnog informisanja.

Poglavljem XIX. Zaštita lokalne samouprave-(čl.196-199), propisano je da svako ima pravo da podnese inicijativu pred Ustavnim sudom za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti opštih akata državnih organa, kojima se narušava pravo na lokalnu samoupravu utvrđeno Ustavom ili zakonom. Takođe, radi ostvarivanja unapređenja lokalne samouprave u opštini se osniva Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave čije članove bira skupština opštine iz reda istaknutih i uglednih građana opštine i stručnjaka iz oblasti od značaja za lokalnu samoupravu, te da Savjet ima pravo da državnim organima, organima lokalne samouprave i javnim službama podnosi predloge za unapređenje i razvoj lokalne samouprave, podizanje nivoa kvaliteta javnih usluga, zaštitu Ustavom i zakonom utvrđenih prava i dužnosti opštine i zaštitu sloboda i prava lokalnog stanovništva.

Poglavlje XX Nadzor – Odredbom člana 199 propisano je da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo, te da inspekcijски nadzor nad sprovođenjem odredbi ovog zakona koji sadrži odredbe o lokalnim funkcionerima, službenicima i namještenicima vrši Ministarstvo, preko upravnih inspektora, kao i da se u pogledu ovlašćenja i mjera upravnog inspektora primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Poglavljem XXI (član 200) propisane su **kaznene odredbe** za prekršaj odgovornog lica u opštini.

Poglavlje XXII. Prelazne izavršne odredbe (Čl. 201-213)

Opštine su dužne da statute i druge opšte akte usklade sa ovim zakonom, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, dok akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe će se uskladiti sa ovim zakonom u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Lokalni službenici koji se na dan stupanja na snagu ovog zakona zateknu na radu u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi nastavljaju sa radom u zvanjima koja su stekli po dosadašnjim propisima, do donošenja rješenja o raspoređivanju u skladu sa aktom iz člana 202 ovog zakona. Sekretari skupština i glavni administratori imenovani u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni list RCG“, br. 42/03, 28/04, 75/05 i 13/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 38/12, 10/14 i 3/16) nastavljaju sa radom do isteka mandata na koji su imenovani. Lica koja vrše poslove visokog rukovodnog kadra, koja su imenovana, odnosno postavljena do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju sa radom do isteka vremena na koje su imenovani ili postavljeni. Inspektori, odnosno ovlašćena lica koji su postavljeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju sa radom do isteka vremena na koje su postavljeni. Postupak odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima lokalnih službenika, odnosno namještenika, kao i postupak izbora po oglasu, koji nije pravosnažno okončan do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 39/11, 66/12 i 34/14). Disciplinski postupak protiv lokalnog službenika i namještenika koji nije pravosnažno okončan do dana stupanja na snagu ovog zakona vodi i disciplinsku mjeru izriče disciplinska komisija obrazovana u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 39/11, 66/12 i 34/14). Do imenovanja predsjednika i članova Disciplinske komisije u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika, disciplinski postupak za teže povrede službenih dužnosti lokalnih službenika i namještenika i disciplinski postupak protiv lica koja vrše poslove visokog rukovodnog kadra vodi se i disciplinske mjere izriču se u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 39/11, 66/12 i 34/14). Do imenovanja predsjednika i članova Komisije za žalbe u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika, o žalbi na rješenja kojima je odlučeno o pravima i obavezama lokalnih službenika, odnosno namještenika i odluku o izboru lokalnog službenika, odnosno namještenika, žalba se podnosi komisijama za žalbe opština obrazovanim po dosadašnjim propisima. Novčana potraživanja iz rada nastala od 1. januara 2013. godine do stupanja na snagu ovog zakona, zastarijevaju u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Odredbe člana 71 stav 1 tačka 2 i čl. 121, 122 i 128 ovog zakona, primjenjivaće se od 1. jula 2018. godine. Do 30. juna 2018. godine na sprovođenje javnog konkursa i provjeru sposobnosti kandidata za sekretara skupštine, glavnog administratora i radna mjesta visokog rukovodnog kadra, kao i na ocjenjivanje rada lica koja vrše poslove visokog rukovodnog kadra, sekretara skupštine i glavnog administratora shodno će se primjenjivati Zakon o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 39/11, 66/12 i 34/14). Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni list RCG“, br. 42/03, 28/04, 75/05 i 13/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 38/12, 10/14 i 3/16), Zakon o mjesnim zajednicama („Službeni list SRCG“, broj 8/82) i Uredba o službenim zvanjima lokalnih službenika i namještenika i uslovima za njihovo vršenje u organima lokalne uprave („Službeni list CG“, broj 15/13). Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

V. SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna sredstva u budžetu Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06 i 66/06 i, 80/10, 39/11 i 25/12) smatramo da je predloženi zakon potrebno donijeti po skraćenom postupku.

Predlogom zakona o lokalnoj samoupravi, između ostalog, uređuju se statusna pitanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave, jasna kategorizacija radnih mjesta u organima lokalne uprave, stručne službe, odnosno posebne službe i zvanja lokalnih službenika i namještenika, kao i nova pravila i procedure za popunu radnih mjesta u tim organima.

Imajući u vidu da se na određena pitanja, u dijelu lokalnog službeničkog sistema, kao što su postupak provjere znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina, kriterijumi i način ocjenjivanja kao i druga određena pitanja shodno primjenjuju odredbe Predloga zakona o državnim službenicima i namještenicima, koji se već nalazi u skupštinskoj proceduri te time očekuje njegova skora primjena, skraćenim postupkom za donošenje ovog zakona obezbijedila bi se neophodna istovremena primjena i Zakona o državnim službenicima i namještenicima i Zakona o lokalnoj samoupravi.

